

Média a vzdělávání – Media & Education 2022
ISBN 978–80–87570–60–9

Časopis Media4u Magazine

**Katedra didaktiky ekonomických předmětů, Fakulta financí a účetnictví
Vysoká škola ekonomická v Praze**

**Katedra UNESCO Filosofie lidské komunikace,
Charkovská národní technická zemědělská univerzita jm. Petra Vasylenka**

Grigol Robakidze University

Média a vzdělávání



Media & Education 2022

Media4u Magazine – Journal

**Department of Economic Teaching Methodology, Faculty of Finance and Accounting,
Prague University of Economics and Business**

**Department UNESCO Philosophy of Human Communication Kharkiv Petro Vasylenko
National Technical University of Agriculture**

Grigol Robakidze University Tbilisi

Reviewed Papers of the International Scientific Conference

Editors

Jan Chromý – Kateřina Berková

Praha – 2022

CONFERENCE ORGANIZING COMMITTEE
ORGANIZAČNÍ VÝBOR KONFERENCE

Ing. Jan Chromý, Ph.D. – CZ
Dr.h.c. prof. Ing. Rozmarína Dubovská, DrSc. – GE
prof. Valentina Ilganayeva, D.Sc. – UA
assoc. prof. Ing. Pavel Krpálek, CSc., MBA – CZ

EDITORS OF ELECTRONIC EDITION
EDITORI ELEKTRONICKÉHO VYDÁNÍ

Ing. Jan Chromý, Ph.D. – CZ
Ing. Kateřina Berková, Ph.D. – CZ

Média a vzdělávání – Media & Education 2022

© Jan Chromý, Kateřina Berková

Vydal/Published by: Extrasystem Praha © 2022

Myslíkova 27

110 00 Praha 1

Czech Republic

Ediční řada/Series: Didaktika, pedagogika/Didactics, Pedagogy

Svazek/Volume: 51

ISBN 978–80–87570–60–9

SCIENTIFIC GUARANTORS OF THE CONFERENCE
VĚDEČTÍ GARANTI MEZINÁRODNÍ VĚDECKÉ KONFERENCE

prof. Ing. Radomír Adamovský, DrSc. – CZ
prof. Ing. Ján Bajtoš, CSc., Ph.D. – SK
prof. PhDr. Martin Bílek, Ph.D. – CZ
Dr.h.c. prof. Ing. Rozmarína Dubovská, DrSc. – GE
prof. Valentina Ilganayeva, D.Sc. – UA
prof. PhDr. Libor Pavera, CSc. – CZ
prof. Vladimír Petrušov, D.Sc. – UA
prof. Sergej Zavietny, D.Sc. – UA
assoc. prof. Ing. Vladimír Jehlička, CSc. – CZ
assoc. prof. Ing. Lucia Krištofiaková, PhD. – SK
assoc. prof. Ing. Pavel Krpálek, CSc., MBA – CZ
assoc. prof. Ing. Katarína Krpálková Krelová, PhD. – CZ
assoc. prof. PaedDr. Martina Maněnová, Ph.D. – CZ
assoc. prof. George Mirianashvili, Ph.D. – GE
assoc. prof. Natalia Moiseeva, Ph.D. – UA
assoc. prof. Amiran Mosulishvili, Ph.D. – GE
assoc. prof. Gocha Ochigava, Ph.D. – GE
assoc. prof. PhDr. Ivana Šimonová, Ph.D. – CZ
assoc. prof. Ing. Lenka Turnerová, CSc. – CZ
Ing. Kateřina Berková, Ph.D. – CZ
Ing. Jan Chromý, Ph.D. – CZ
Donna Dvorak, M.A. – USA
Ing. Alena Králová, Ph.D. – CZ
Ch. M. McConell, M.A. – GB
Ing. Eva Tóblová, PhD. – SK
Ing. et Ing. Lucie Sára Závodná, Ph.D. – CZ
PhDr. Jan Závodný Pospíšil, Ph.D. – CZ

INDEPENDENT REVIEWS OF ARTICLES NEZÁVISLÍ RECENZENTI ČLÁNKŮ

Two independent reviewers evaluated which of articles and two others independent reviewers evaluated complete proceedings.

Organizing committee of international scientific conference Média a vzdělávání – Media & Education 2022 take this opportunity to thank all the independent reviewers for their willingness and the time for elaboration of review reports.

Dva nezávislí recenzenti hodnotili každý článek. Dva další nezávislí recenzenti hodnotili celý sborník.

Organizační výbor mezinárodní vědecké konference Média a vzdělávání – Media & Education 2022 touto cestou děkuje všem recenzentům za ochotu a čas, který věnovali zpracování recenzních posudků.

Independent Major Reviewers – Nezávislí hlavní recenzenti

prof. PhDr. Libor Pavera, CSc. – Vysoká škola ekonomická v Praze – CZ

assoc. prof. Ing. Lenka Turnerová, CSc. – Vysoká škola kreativní komunikace – CZ

Independent reviewers of articles (without titles) – Nezávislí recenzenti článků (bez titulů)

Radka Balakovská – United College Prague – CZ

Dagmar Frendlovská – Vysoká škola polytechnická Jihlava – CZ

Ing. Štěpán Chalupa, Ph.D. – United College Prague – CZ

Jaroslav Jambor – Trenčianska univerzita Alexandra Dubčeka – SK

Martin Kocourek – United College Prague – CZ

Alena Králová – Vysoká škola ekonomická v Praze – CZ

Lucia Krištofiaková – Vysoká škola DTI, Dubnica nad Váhom – SK

Štěpán Kunc – Technická univerzita v Liberci – CZ

Jozef Majerik – Trenčianska univerzita Alexandra Dubčeka – SK

Josef Šedlbauer – Technická univerzita v Liberci – SK

TABLE OF CONTENT

OBSAH

Shock media technologies in the modern propaganda arsenal	1
<i>Nataliia Dmytrenko, Kyiv National University of Culture and Arts, lubystok381@gmail.com</i>	
Categories of indicators of quality of education in higher education institutions	5
<i>Rozmarína Dubovská, Grigol Robakidze University Tbilisi, rozmarina.dubovska@gmail.com</i> <i>Katarína Švejnová Hoesová, Vysoká škola ekonomie a manažmentu, Bratislava, katarina.svejnova@vsemvs.sk</i>	
Importance of the discursive code (On the example of Georgian media)	8
<i>Tamar Gagoshidze, Grigol Robakidze University, Tbilisi, t.gagoshidze@gruni.edu.ge</i>	
Providing and receiving students' feedback within presenting in english language	11
<i>Lenka Holečková – Vysoká škola ekonomická v Praze, lenka.holeckova@vse.cz</i> <i>Kateřina Berková – Vysoká škola ekonomická v Praze, katerina.berkova@vse.cz</i>	
Media and education – usage of media materials in investigative journalism	15
<i>Eliso Chapidze, Journalist, Visiting Professor at Grigol Robakidze University, eliso.chapidze@gruni.edu.ge, eliso.chapidze@yahoo.com</i>	
Media aspects of creating methodology of education, presentation and enlightenment to appreciate the significance of world heritage monuments.....	19
<i>Pavel Krpálek, Vysoká škola ekonomická v Praze, krpp01@vse.cz</i> <i>Katarína Krpálková Krelová, Vysoká škola ekonomická v Praze, katarina.krpalkova@vse.cz</i> <i>Kateřina Berková, Vysoká škola ekonomická v Praze, Vysoká škola ekonomická v Praze, katerina.berkova@vse.cz</i>	
What the covid–19 pandemic has brought to the field of education at Prague University of Economics and Business	23
<i>Katarína Krpálková Krelová, Vysoká škola ekonomická v Praze, katarina.krelova@vse.cz</i> <i>Jana Wagenknechtová, Vysoká škola ekonomická v Praze, wagj00@vse.cz</i>	
The role of education and media in the formation of a democratic society of teachers	27
<i>Lana Kurashvili, Grigol Robakidze University, lana.kurashvili@gruni.edu.ge</i>	
Mass media channels	33
<i>Jan Mastný, United College Prague, Institute of Hospitality Management and Economics, mastny@ucp.cz</i>	
Journalistic Ethics as a Study Discipline and Some Issues Related to Journalist's Rights (By Georgia's example).....	36
<i>Gocha Ochigava, Grigol Robakidze University, g.ochigava@gruni.edu.ge</i>	

Cooperative learning using shared digital platforms in science education.....	45
<i>Martin Slavík, Technická univerzita v Liberci, martin.slavik@tul.cz</i>	
<i>Pavlna Hejsková, Technická univerzita v Liberci, pavlina.hejskova@tul.cz</i>	
<i>Adéla Hartlová, Technická univerzita v Liberci, adela.hartlova@tul.cz</i>	

Shock media technologies in the modern propaganda arsenal

Nataliia Dmytrenko, Kyiv National University of Culture and Arts,
lubystok381@gmail.com

Abstract

Any modern military conflict generates a huge wave of information about the special operations of the belligerents and interested parties. Both professional propagandists and ordinary media users are involved in this process. Since the Vietnam War (1965–1973), reporting on the horrific consequences of military conflicts as a kind of "truth" of war has long since lost its ethical motive, which was that a shocking journalistic report, video or photograph could shock the public and, in turn, save lives, or even stop the war. The journalist thus becomes, together with his audience, an integral part of the ideological war machine. The article highlights some of the most widespread media technologies in today's information war to spread fear and hatred.

Keywords

Information, military conflict, war, journalist, public, audience

Introduction

On February 24, 2022, the whole world woke up in a new reality. Russia has launched military aggression against Ukraine unprecedentedly since the Second World War, using, in addition to a huge amount of military equipment, a propaganda machine that has been created over the years. Any modern military conflict generates a huge wave of information on special operations by the warring and interested parties. Both professional propagandists and ordinary media users are involved in this process. The tone is set by reports and photo and video materials that depict the "terrible face of war": destroyed neighborhoods, burned-out houses, mutilated bodies of victims and grief-stricken people, that is, everything that some English-speaking journalists cynically call "war porn" (a naturalistic display of the horrors of war, devoid of any aesthetics and designed to shock the viewer). Reporting on the horrific consequences of military conflicts as a kind of "truth" of war has long lost its ethical motive since the Vietnam War (1965–1973), which was that a shocking journalistic report, video, or photo could shock the public and, in turn, save lives, or even stop the war. The peacekeeping mission of journalism in the current era of information wars is becoming not only difficult and risky but also not in demand, because, from the point of view of propaganda (currently we are talking about Russian propaganda), the purpose of showing the bodies of killed civilians (especially children) is not so much to end the war as to stir up hostility, mobilize supporters of one of the parties to the conflict, emotionally justify cruelty and the use of excessive force, etc. In addition, footage of the destruction of civilian homes in Ukraine and photos and videos of the victims of massive Russian attacks become tools of cynical manipulation, as Russian propaganda claims that it is the Ukrainian military who are shelling their own territory and civilians. Thus, the journalist, together with his audience becomes an integral part of the ideological war machine.

Main Part

The information war that accompanies the war in Ukraine is not fundamentally new in this sense. Media influence technologies that allow pressing on the pain points of the public consciousness, arousing such feelings as fear, anger, indignation, and hatred, are used today

not only by those who are engaged in propaganda, manipulation, and black PR [1]. These techniques are gradually becoming an integral part of the journalistic toolkit and all active Internet users.

Let us highlight some of the most widespread media technologies in the current information war to spread fear and hatred.

The use of alarming shadow lexemes. Russian media actively use the lexemes "punishers", "fascists", "neo-Nazis", and "foreign mercenaries" concerning the Ukrainian military and authorities. Ukrainian media, on the other hand, have been using the terms "terrorists", "militants", "gangs", and "pro-Russian mercenaries" since 2014. The modern language of the Ukrainian media about Russians has acquired even more interesting coloring, giving new connotations to long-familiar words and creating new ones: "orcs", "pig dogs", "rashists", "russnia", "vatniks". It is noteworthy that in the language of military propaganda, which is used by the media, "enemies" can only be "destroyed", while "ours" can only "die tragically". This method of information warfare, such as depriving the enemy's military of human traits, began to be widely used with the beginning of the First World War, and since then has accompanied any military conflict.

The use of images of excessive use of force. Destruction images of residential areas, schools, hospitals, and burnt-out high-rise buildings accompany almost every story about the war in Ukraine. Quite often the same images of destruction are used by both Russian, Ukrainian, and world media, only the culprits of the disaster change. Often, Russian propaganda TV broadcasts use footage of destruction and reports of the use of "Tochka U" ballistic missiles, which are indeed in service in Ukraine, but the facts of their use are quite controversial.

The use of images of the military equipment movement as the conflict escalation. This media technique was used back in the winter of 2014, when the media occasionally reported that tanks were moving from Chernihiv to Kyiv to disperse the Maidan protesters. During the conflict in Donbas, photographs and video footage of tank convoys have become a regular feature. With the beginning of the full-scale invasion and equipping of many Ukrainian units with aerial reconnaissance equipment and a short period from the actual shooting to its publication, the footage of columns of Russian equipment moving from the state border of Ukraine appeared on many channels on February 24. Since 2014, the Russian media have been exploiting the image of foreign (Western) equipment allegedly arriving in Ukraine. The most eloquent here is the photo of a column of German tanks "Leopard", which in September 2014 spread all over the Russian Internet sector with the emphasis that Germany was sending its equipment to help Ukrainian troops (in fact, German tanks "Leopard" participated in the military exercises "Rapid Trident 2014" in western Ukraine). Since February 2022, every delivery of Western equipment to Ukraine has been the subject of close attention and discussion in the Russian media.

The use of prohibited or highly destructive weapons images. Examples of such weapons are cluster munitions. Using this type of weapons, which has been repeatedly recorded, the Russian media sometimes accuse the Ukrainian military of using them, sometimes to stir up hostility and fear, Russian talk shows talk about the use of phosphorus bombs (this type of weapon was especially demonized by Soviet propaganda, so the corresponding media virus has a basis in the minds of older people).

Use of viruses and other products of bio laboratories. Russian propaganda has repeatedly accused Ukraine of developing various types of biological weapons, from anthrax to laboratory-infected birds, animals, and even mosquitoes.

The use of images of the consequences of war crimes. This range of media techniques is the most exploited as the most effective in arousing emotions. This includes footage of the

killing of civilians and reprisals against dissidents, as well as reports of torture and abuse, which are actively used in the media. These also include reports of mass graves in Bucha, Kyiv region, and Iziium, Kharkiv region, of the deaths of children, and patriotic tattoos of captured Ukrainians cut off from their skin. The most exploited global media event in this context was the downing of the Malaysian Boeing in 2014, as civilians, including women and children from neutral countries, were killed. Now, the war is actually going on live, a large number of images appear on the pages of the world media at once – the faces of people covered with blood after massive rocket attacks in different cities of Ukraine, the death of a child in Vinnytsia, the hand of a dead woman in Bucha, a bracelet on the wrist of a tortured soldier in Iziium.

The use of images of a "secret conspiracy". Conspiracy theories, as a popular pseudoscience that finds simple explanations for complex phenomena, become especially popular during military conflicts. The Russian media constantly replicate reports about the conspiracy of Western countries against Russia, about NATO troops secretly fighting in Donbas, that, in fact, it is the United States that is waging war against Russia with the hands of Ukraine.

In the context of the impact of these media images on human consciousness, it does not matter much whether they are real facts or fakes (after all, a single real media image is not a reflection of reality, it reflects only a fragment of reality, but not its whole picture). This is a type of propaganda technique in which the emotional component is much stronger than the rational one. In other words, if a convinced media user finds out that a video or photo he or she has seen is fake, it will not change his or her point of view or affect his or her perception of the information. The argumentation is as follows: "Yes, this particular video is fake, but it does not mean that such facts did not happen".

Heorhii Pocheptsov, a researcher of information warfare and propaganda, notes that various media constantly apply propaganda techniques that use verbal definition, in which the emotional component is stronger than the rational one. He also says that propaganda usually works with well-programmed reactions and is built in such a way as not to give the consumer of information the right to choose – he must act automatically [1].

Thus, the active use of shocking photo and video footage and messages in the current period is not always dictated by the fact that they reveal a certain truth about the war, but because they are the most effective means of propaganda.

Shock propaganda technologies should be constantly fed not just with fresh media materials from the war zone. They require a constant increase in the degree of the cruelty of these materials because it has been proven that during regular viewing of violent scenes, viewers react less and less to the cruelty seen on the screen and become less sensitive to it (in media psychology this is called "desensitization").

In our opinion, society is characterized not by the number of shock media technologies, but by the reaction to these media technologies. And here a whole range of questions arises. Why do so many media users succumb to primitive propaganda special operations of the level of the First World War? Why, with the immense possibilities of the multiplicity of thoughts and meanings that the Internet space provides, does a person become an easy prey for manipulators? Why conspiracy theories are perceived in the mass consciousness as weighty arguments?

Part of the answer is given by psychology. We are talking about a certain feature of human consciousness, which in psychology is called selective perception – the tendency of people to pay attention to those elements of the surrounding world that coincide with their expectations and ignore others. Thus, a person chooses only those news and opinions that are consistent with his or her own point of view and rejects or is biased against those that

contradict it. For example, an Internet user searches the web for only those messages and opinions that confirm his opinion or correspond to his position. If such a person visits a resource that covers the opposite point of view, it is only with strong prejudice. The biggest problem in the current information war is that any arguments are powerless against the labels and stereotypes formed by propaganda [2, 71]. Even the most convincing and logical evidence fails to reach the goal, is reflexively rejected, distorted, and turned into accusations of lying, bias, payment, and greed, as well as cause irritation, anger, and indignation, which in turn makes you defend your rightness even more aggressively. Resentment and self-love build absolutely absurd semantic constructions to support themselves to avoid cognitive dissonance by all means.

Conclusion

In the current period of total selective perception of information about the war in Ukraine, objective journalism faces an incredibly difficult super-task, which, in fact, sounds quite simple: to adhere to journalistic standards. That is, at a minimum, to avoid media techniques that, by increasing emotional impact, can distort objective reality and cause feelings of fear, hopelessness, anger, hatred, etc. As a maximum, to inform the public about what is really happening, and not to spread a typical set of stereotypes and labels that necessarily accompany any military conflict and contribute to its escalation.

References

- [1] Pocheptsov H. Toxic infospace. How to maintain clarity of thinking and freedom of action. K. Vivat. 2022.
- [2] Fomin V. The essence and correlation of the concepts of "information security", "information warfare". Science and Defense – 1999.

Categories of indicators of quality of education in higher education institutions

Rozmarína Dubovská, Grigol Robakidze University Tbilisi,
rozmarina.dubovska@gmail.com

Katarína Švejnová Hoesová, Vysoká škola ekonómie a manažmentu, Bratislava,
katarina.svejnova@vsemvs.sk

Abstract

The paper presents quantitative and qualitative concepts for evaluating the quality of education in higher education institutions. Some publications and journals focused on the quality of higher education. Furthermore, the Teaching and Learning indicators according to the U–Multirank project, which is a multidimensional and multi–level tool for the evaluation of higher education institutions in the field of education and research.

Keywords

conference, educational process, categories of quality indicators, education

Introduction

Vo Vyhláseniach Rady Európy sa zdôrazňuje, že kvalita vzdelávania sa má stať jedným z rozhodujúcich cieľov všetkých druhov a typov škôl. Preto musí byť zabezpečená na všetkých úrovniach a vo všetkých oblastiach vzdelávania. Pretože proces výučby je podstatnou súčasťou vzdelávania, predchádzajúci výrok sa vzťahuje aj na jeho kvalitu.

Kvalite vzdelávania na vysokých školách v Európe sa začala venovať zvýšená pozornosť od prvej konferencie európskych ministrov pre vysoké školy a vedu, ktorá sa uskutočnila v Boloni v roku 1999, kedy sa vytvoril spoločný európsky priestor pre terciálne vzdelávanie. Mimoriadny význam pre zabezpečovanie kvality vysokých škôl mala porada európskych ministrov pre vysoké školy a vedu v roku 2003 v Berlíne, na ktorej sa ministri zaviazali presadzovať zabezpečovanie kvality v oblasti vysokého školstva (Komunike Berlin, 2003).

Main part

Analýzou vzdelávania a porovnávaním vybraných ukazovateľov systémov vzdelávania v členských štátoch sa zaoberá aj EU (Európska únia) a OECD – Organizácia pre ekonomickú spoluprácu a rozvoj – združujúca hospodársky najvyspelejšie štáty sveta.

Experti na vzdelávanie zostavili širokú škálu indikátorov vzdelávacích systémov vrátane vysokých škôl. Indikátory ukazujú kto sa zúčastňuje na vzdelávaní, aké sú finančné výdavky na vzdelávací systém a jeho jednotlivé prvky, ako vzdelávací systém funguje, výsledky žiakov a študentov v medzinárodných meraniach, vplyv vzdelania na výšku zárobku a na zamestnanosť. Jednotlivým štátom umožňuje analyzovať svoj vzdelávací systém z medzinárodného meradla a porovnať ho so vzdelávacími systémami iných štátov.

Existuje veľa publikácií napr. Education at a Glance (Vzdelávanie letmo), ktoré vydáva OECD, Key Data on Education in Europe (Kľúčové údaje o vzdelávaní v Európe), ktoré vydáva EU. Napriek mnohým údajom umožňujúcim porovnať v rôznych ukazovateľoch vzdelávací systém v ČR (Česká republika) a v SR (Slovenská republika) (aj vysoké školy)

so vzdelávacími systémami v štátoch OECD a EU, ani jedna z týchto publikácií neobsahuje informácie o kvalite vzdelávania na vysokých školách. (2)

Vo svete vychádza tiež niekoľko časopisov zameraných na kvalitu vysokoškolského vzdelávania, napr. Quality in Higher Education (Kvalita vysokoškolského vzdelávania), Quality Approaches in Higher Education (Prístupy kvality vo vysokoškolskom vzdelávaní), Quality Assurance in Education (Zabezpečenie kvality vo vzdelávaní).

Na určenie poradia úspešnosti vzdelávania na vysokých školách sa využívajú rôzne kategórie indikátorov výkonnosti vysokých škôl z piatich oblastí: Vyučovanie a učebné prostredie. Výskum. Citácie. Príjmy vysokej školy z praxe za inovácie, patenty a vynálezy pripadajúce na jedného akademického pracovníka vysokej školy. Medzinárodné prostredie vysokej školy. (1)

V medzinárodnom meraní úspešnosti vysokých škôl sa zisťujú rôzne kvantitatívne údaje ako je pomer počtu profesorov k počtu všetkých učiteľov či počtu študentov, podiel prihlásených uchádzačov k plánovanému počtu miest atď. Ani jeden z týchto indikátorov nezisťuje najdôležitejšie charakteristiky procesu vzdelávania – čo si študenti osvoja v priebehu štúdia, ako to vedia aplikovať, ako sú so štúdiom spokojní, ako sa učia, aká je kvalita ich študentského života, aké je ich uplatnenie na trhu práce, ako sú spokojní ich zamestnávateľia atď.

Európska komisia už v roku 2011 schválila projekt U–Multirank, ktorý predstavuje viacdimenzionálny a viacúrovňový nástroj hodnotenia vysokých škôl v oblasti vzdelávania a výskumu. Podľa tejto metodiky sa hodnotia vysoké školy v týchto kategóriách indikátorov: Vyučovanie a učenie. Výskum. Transfér poznatkov. Medzinárodná orientácia. Regionálna angažovanosť. (3)

V kategórii Vyučovanie a učenie sú to indikátory:

- Výdavky na vyučovanie.
- Tempo ukončenia štúdia.
- Interdisciplinarita študijných programov.
- Nezamestnanosť absolventov.
- Priemerný čas na ukončenie štúdia.
- Pomer počtu študentov a učiteľov.
- Investície do laboratórií a odborných učební pripadajúce na jedného študenta.
- Kvalifikácia učiteľov.
- Dĺžka trvania odbornej praxe študentov v priebehu štúdia.
- Vybavenie fakulty prostriedkami IKT (Informačné a komunikačné technológie), prístup k internetu.
- Rovnováha pohlavia študentov.
- Zahrnutie výskumu do študijných programov.
- Hodnotenie študijných programov študentmi.
- Hodnotenie výučby študentmi.
- Hodnotenie materiálno–technickej vybavenosti fakulty študentmi.
- Hodnotenie organizácie štúdia študentmi.
- Hodnotenie sociálnej klímy študentmi.
- Hodnotenie pomoci študentom zo strany učiteľov.
- Možnosti študentskej mobility v zahraničí.

V podmienkach ČR a SR prebiehajú dlhoročné diskusie o kvalite vzdelávania na vysokých školách. Podľa niektorých výskumoch sa stretávame pri hodnotení kvality vzdelávania pomocou skupín kritérií ako napr. Výkon vo vede. Zhodnotenie transféru výsledkov do praxe. Zamestnateľnosť a uplatnenie absolventov na trhu práce. Internacionalizácia školy. Podiel profesorov a docentov. Zapojenie bakalárov do praxe. Mobilita medzi školami.

Iné výskumy sú zamerané na hodnotenie kvality vzdelávania vysokých škôl pomocou funkcií ako je študijná funkcia, medzinárodná funkcia, výskumná/umelecká funkcia, podnikateľská funkcia, regionálna funkcia a celoživotná funkcia.

Z výskumov zameraných na kvalitu vzdelávania na vysokých školách v zahraničí, hlavne v USA, sú uvádzané princípy dobrej výučby na vysokých školách, hlavné hnacie sily výučby, kľúčové prvky pre kvalitnú výučbu na vysokých školách, princípy pre riadenie výučby a učenia: rámec pre prvotriednu univerzitnú výučbu a vzdelávacie prostredie.

Conclusion

Vyučovací proces je najdôležitejší proces zo všetkých procesov na škole, a preto jeho kvalita je rozhodujúcim prvkom aj pre kvalitu školy. Pre kvalitu vyučovacieho procesu z pohľadu TQM (T – znamená total, Q – znamená kvalita, M – znamená manažment) sú najdôležitejšie podľa nás tieto princípy:

Orientácia na spokojnosť zákazníkov. Orientácia na vyučovací proces. Zdokonaľovanie vyučovacieho procesu. Kultúra vyučovacieho procesu.

References

- [1] The Times Higher Education – elektronická verzia časopisu. Dostupná na: www.timeshighereducation.co.uk/world-university-ranking/
- [2] TUREK, I. Management kvality vysokoškolskej výuky. Hradec Králové. Gaudeamus. 214. 115 s. ISBN 978–80–7435–516–5.
- [3] U–Multi rank: a multi – dimensional global university ranking. Dostupný na: www.u-multirank.eu.

Importance of the discursive code (On the example of Georgian media)

Tamar Gagoshidze, Grigol Robakidze University, Tbilisi, t.gagoshidze@gruni.edu.ge

Abstract

Communication theory has transformed the word “code” into a synonym for “discourse”. Some linguists, including P. Guiraud, offer scientific possibilities to distinguish it: “The conventions of a code are explicit, pre-established and imperative; those of language are implicit, they are instituted spontaneously during the very course of communication” [1: 37]. However, the languages of the media are often specific codes that only work within restricted communities and whose analysis must consider the specifics of their daily life. Journalists address various messages to their viewers that go beyond the meaning of words and images; the actions undertaken by the media constitute an element of their discursive strategy. Information has essentially transmitted by five techniques: oral, written, iconic, sound, and audiovisual. Journalists should always strive to find understandable language for their intended audiences. Here we see the triangle known to discourse researchers appear.

In the given article, we will try to show the discursive codes that appeared in the Georgian media. We will analyze the codes of government television channels as well as those of the opposition.

Keywords

Media, discourse, code, communication, author, journalist, and viewer

Introduction

Communication theory has transformed the word “code” into a synonym for “discourse”. Some linguists, including P. Guiraud, offer scientific possibilities to distinguish it: “The conventions of a code are explicit, pre-established and imperative; those of language are implicit, they are instituted spontaneously during the very course of communication” [1: 37]. However, the languages of the media are often specific codes that only work within restricted communities and whose analysis must consider the specifics of their daily life. Journalists address various messages to their viewers that go beyond the meaning of words and images; the actions undertaken by the media constitute an element of their discursive strategy. Information has essentially transmitted by five techniques: oral, written, iconic, sound, and audiovisual. Journalists should always strive to find understandable language for their intended audiences. Here we see the triangle known to discourse researchers appear.

In the given article, we will try to show the discursive codes that appeared in the Georgian media. We will analyze the codes of government television channels as well as those of the opposition.

Main part

The communication or the oral code can be carried out in life, in monologic or dialogic form, deferred in space or time, but always in context, in the situation for the target audience. In a conversation, the participants between mixed types and means of information use the total communication system and subjective points of view.

On the other hand, the written code necessarily establishes deferred communication; it authorizes the repetition of the message, the backtracking, and the conservation of the

transmitted message. Written language is more structured than oral language, more respectful of morph syntax. But it is always noted that the authors follow their subjective line of thought.

As for the iconic code, especially important in the media narrative rarely exists in isolation. Unlike writing, which is always a distanced view from the reality, the image does not imply a great distance, it serves to bring us closer to the facts. We then wonder about the border between reality and fiction in the so-called entertainment programs that offer programs presenting “real stories” reconstituted with the original protagonists. However, it should always have been considered that the image influences more than the written or the oral. Frequently the text remains beneath the image, directing our perception toward a specific objective.

Finally, the plurality of media used by the media determines the organization of a code that the general public often has difficulty interpreting correctly.

- If we take the government channel used codes that allow viewers to keep quiet: the shown reports do not contain scenes of violence, the speech of journalists is fluent in sound, and the colors are soothing (e.g. the blue, the green, the white...), there is no tension or rises in the voice, the gestures are not raw, the music is calm. The journalists mainly talk about progress in the different tomorrows of the country.
- Considering oppositional channels does not spare the emotions of their audience. The shows begin with violent and tragic stories; journalists often use rhetorical questions: "Who stole your money?", "Who doesn't see the poverty of people through the windows of fancy cars?", and etc. The range of colors is aggressive (red, black...), the journalists speak loudly, they even shout, the gestures are raw, the music is pathetic and loud. All we see is “a great tragedy” unfolding in the country.

Transferring events that happen in real life to the media leads to confusion between the real and fictional universe. The television image opens the door to an ambiguous world that is both real and artificial. Watching a television program means constructing an interpretive grid.

In a conversation, three types of information have exchanged: cognitive, indexical, injunctive, or conative. The means used to communicate are diverse: vocal-verbal, vocal-non-verbal, non-vocal-verbal, and non-vocal-non-verbal.

They can also be classified according to their linguistic, paralinguistic, and extra-linguistic nature. We could even link the type of information and the media used: this is the case, for example, with cognitive details associated with linguistic and paralinguistic media (language/color-music). Apparently, in every social group, there is a code of gestures, the rules of which seem to be less rigid than the rules of grammar.

Within the same culture, there are usually several ways to do this. Non-verbal information is sometimes superior to verbal because its impact is immediate. For its part, injunctive information is mainly linked to paralinguistic means such as gestures, movements, and intonation and sometimes uses linguistic means such as ritual phrases or regional expressions. All cultures have significant gestural communication system [2: 36] that precedes or accompanies speech to send specific messages.

The observation of gestures (sometimes genuine archetypes), a fundamental axis for understanding communication, constitutes the starting point of kinesics which serves to complete the information provided by proxemics which deals with the study of all relations spatial as a mode of communication.

According to D. Morris [3: 126] three kinds of space are essential: “territorial”, “tribal”, family, and personal, synonymous with “living space”. The “tribal territory” of modern times, is, for example, the part of the basketball court occupied by the supporters of the local team. Hall's book "The Hidden Dimension" [4: 6–44] complements these theories. According to him, every personal field has its private and public zones. Finally, we must mention index information, transmitted by all means.

In a speech, biological details are provided by different linguistic means; Psychological and social information is inferred from linguistic and paralinguistic means.

The different information systems and the various means of communication give rise to multiple combinations in the media narratives. With the arrival of reality TV programs, hitherto inaccessible characters are often demystified, and lose the glamour and mystery that surrounds them: the lives of politicians, princes, and princesses of our time occupy the cover of current affairs magazines that were the subject of various comments during televised debates.

In this context, traditional discursive genres are under threat. This case is the matter for the debates, a discussion on a specialized subject, in which individuals take part with divergent opinions about the previously determined subject announced in advance; influenced by reality TV shows, the debate has become so widespread that we can no longer discern reality from fiction.

Conclusion

A plural society like ours, proud of democratic values and invoking freedom as a principle has fallen into the trap of its own mistakes. With our value system turned upside down, confusion becomes pervasive at any level. Journalists send their viewers various messages and codes that go beyond the meaning of words and images, the action taken by the media constitute an element of their discursive strategy that erases the limits between the real and the unreal. Many viewers claim to watch government channels, but also oppositional channels to infer what is realistic. But research shows that with this technique, discursive codes take them further by provoking half-erased images in their minds.

References

- [1] GUIRAUD, P. Essais de stylistique. Paris : Klincksieck, 1969. 278 p.
- [2] COSNIER, J. Point de vue d'un éthologue des communications. Toulouse: Psychologie Française, 1982. 118 p.
- [3] JOST, J. T. Outgroup favoritism and the theory of system justification: A paradigm for investigating the effects of socioeconomic success on stereotype content. In G. B. Moskowitz (Ed.) Cognitive social psychology: 2001. The Princeton Symposium on the Legacy and Future of Social Cognition: 215 p.
- [4] BOYER, H., LOCHARD, G. L'harmonisation mémoires de télévision en banlieue. Paris : Arts et spectacles, 2000, 180 p.
- [5] LITS, M. Les télévisions belges au carrefour européen. In Les lucarnes de l'Europe, Télévisions, cultures, identités, 1945–2005. Paris : Publications de la Sorbonne, 2008, 98 p.

Providing and receiving students' feedback within presenting in english language

Lenka Holečková – Vysoká škola ekonomická v Praze, lenka.holeckova@vse.cz

Kateřina Berková – Vysoká škola ekonomická v Praze, katerina.berkova@vse.cz

Abstract

The paper is focused on the convenient ways of giving and receiving feedback in connection with presenting in English. The paper also deals with a short research conducted in a few groups of university students. Their experience and feelings regarding feedback after presentation in English are outlined and shortly discussed.

Keywords

Feedback, Students, Presenting, English Language.

Introduction

Přijímání a poskytování zpětné vazby je nedílnou součástí osobního i pracovního života všech z nás. Zpětná vazba přitom bývá stále často vnímána jako kritika a působí na jedince mnohdy pouze negativně, aniž by si z ní odnesl tipy či doporučení, která by mu v budoucnu mohla být nápomocná.

Zpětná vazba patří neodmyslitelně i k výuce po podaném výkonu žáků a studentů. Nutnou součástí bývá i po jejich prezentaci, aby si utřídili, co se jim podařilo a na čem ještě mohou do budoucna pracovat. Účelná v tomto případě bývá i vlastní sebehodnocení, je ale náročnější posoudit vlastní prezentaci se zdravým odstupem a náhled publika je proto cenný. V případě, že prezentace probíhá v jiném než mateřském jazyce, je zpětná vazba ještě významnější.

Cílem příspěvku je nastínit některé možnosti, jak zpětnou vazbu udělovat tak, aby byla konstruktivní, ale taktéž přinést tipy, jak se s ní nejlépe vypořádat. Nastíňuje rovněž vybrané výsledky krátkého průzkumu, který proběhl u několika skupin vysokoškolských studentů po vlastní prezentaci v anglickém jazyce.

Main part

Zpětná vazba při prezentování v anglickém jazyce

Zpětná vazba je, jak bylo uvedeno, neoddělitelnou součástí komunikačních dovedností. Studenti ji potřebují umět přijímat a taktéž poskytovat, neboť se s ní budou opakovaně setkávat na trhu práce. V praxi může vést zpětná vazba k posílení činnosti jednotlivce i týmu a následně ke zvýšení produktivity práce (Holečková, 2020). V pracovním prostředí pak pravidelně podávaný a přijímaný feedback pomáhá kolegům k vzájemnému pochopení přání, měnících se potřeb jednotlivců a pracovních cílů. Vzájemný dialog zároveň prohlubuje důvěru a pomáhá budovat otevřenou pracovní atmosféru.

Dle autorů Šed'ové a Švaříčka (2020) je zpětná vazba (feedback) pevně zabudována do struktury pedagogické komunikace a tvoří právě ten aspekt, který odlišuje komunikaci vyučujícího a studenta od běžné interpersonální komunikace. Zpětná vazba je procesem, při němž příjemce sdělení, tedy student, shromažďuje informace a následně je vyhodnocuje. Na základě vyhodnocení své další jednání koriguje. Zpětná vazba je pro kvalitu komunikace

mezi vyučujícím a studentem klíčová. Ve výukové komunikaci přichází bezprostředně po podání studentova výkonu a předpokládá se, že na jejím základě student reguluje svůj další učební postup, což by mělo vést ke zlepšení jeho výkonu v budoucnosti. Podle Matouška (2020) lze hovořit o zpětné vazbě jako o reakci způsobující akci – o zdroji informací pro studenta, který je podkladem pro jeho další činnost.

I tak bývá zpětná vazba často vnímána negativně. Přitom je dle Mikulášťika (2010) nezbytnou součástí práce s lidmi. Jde jen o to, aby byla přijatelná a nepůsobila negativně na kritizovaného. Uměním je tedy poskytnout takovou zpětnou vazbu, aby nezpůsobila negativní emoce. Zpětná vazba by měla být zejména popisná a konkrétní, vždy tedy se zaměřením na konkrétní výkon (Matoušek, 2020). Důležité je nalézt a vyzdvihnout pozitivní aspekty, tedy nebýt pouze negativní. K tomu může posloužit i „sendvičový“ systém zpětné vazby, kdy na počátku oceníme pozitivní aspekty, následně přidáme konstruktivní kritiku, a skončíme opět pozitivními aspekty, a to včetně nastínění možného řešení, které pomůže studentovi posunout se vpřed. Poskytovatel zpětné vazby by měl zejména povzbuzovat, uvádět detaily, soustředit se na to, co lze změnit, respektovat pocity a názory druhé osoby. Platí zde, že zpětná vazba by měla být poskytována vždy osobně.

Ve shodě s uvedeným se lze inspirovat i následujícími postupy (Mikulášťik, 2010):

- Používat zmíněný „sendvičový“ systém kritizování. Nejprve by měla zaznít konkrétní pochvala, následně je možné do ní vnést konstruktivní kritiku a skončit opět nějakým pozitivním aspektem.
- Pokud něco vytýkáme, vždy by se to mělo týkat konkrétního výkonu, nikoli osoby.
- Při konstruktivním kritizování je účelné uvést konkrétní doporučení do budoucna.

Taktéž D. Gruber (2011) uvádí tipy pro poskytování kritiky:

- Kritizujete-li, říkejte „my“. Při pochvale říkejte „ty“ nebo „vy“.
- Používejte slůvek „možná“, „snad“, tázacích vět místo rozkazovacích a zvolacích.
- Používejte podmiňovací způsob, zápor, otázku.
- Když kritizujete, navrhněte zároveň správné řešení.
- Neopomeňte zdůraznit, že kritikou chcete pomoci, nikoli osočit či očernit.

Pokud se ocitneme v pozici osoby, která zpětnou vazbu (i kritickou) poslouchá, je vhodné se taktéž zamyslet nad tím, jak na ni reagovat. Pokud zaznívá přímá kritika, je třeba si uvědomit její příčiny a motivy a taktéž oprávněnost. Asertivně jednající člověk s oprávněnou kritikou souhlasí, věc zbytečně nerozebírá a orientuje se na možnosti změny do budoucna. Studentům, kteří jsou na kritiku obzvláště citliví, může pomoci zvládnout situaci díky hlubšímu dýchání (Mikulášťik, 2010) a uvědomění si svých silných stránek.

Protože stres a tréma při prezentování se ukázaly být stěžejním problémem mnoha studentů, jak vyplynulo z předchozích výzkumů (Holečková, 2020), byla pozornost věnována též právě oblasti zpětné vazby, která může být pro studenty rovněž stresující.

Průzkum probíhal ve čtyřech kurzech zaměřených na prezentační a komunikační dovednosti v anglickém jazyce, které probíhaly v měsíci říjnu a listopadu 2022 na dvou vysokých školách. Dva kurzy čítající 31 účastníků probíhaly na soukromé vysoké škole ekonomického zaměření sídlící na Praze 5, dva kurzy s celkem 35 účastníky na Vysoké škole ekonomické v Praze. Zde byli mezi studenty taktéž zahraniční výměnní studenti, a to zejména z Francie, Německa a Holandska. Všichni studenti měli jako jeden z výstupů kurzu za úkol prezentovat

téma zaměřené na problematiku ekonomiky či financí, a to v anglickém jazyce. Každý ze studentů si měl po své prezentaci vyslechnout zpětnou vazbu ostatních, ale jeho úkolem bylo taktéž zpětnou vazbu poskytnout svým prezentujícím spolužákům.

Jednalo se o tři otevřené otázky, na které měli studenti po prezentaci odpovědět písemně. Byly položeny vzhledem ke koncepci kurzu v angličtině, zde je uvedeno české znění otázek:

- Jaké jste měli pocity ze zpětné vazby, která vám byla po prezentaci udělena? Vnímáte, že vám byla nápomocná?
- Jaké pocity jste měli z vámi udělované zpětné vazby svým kolegům? Dařilo se vám podle vašeho názoru podat konstruktivní kritiku?
- Máte nějaké tipy, které by mohly být při přijímání a poskytování zpětné vazby do budoucna nápomocné?

Následující text shrnuje krátce pouze podstatné aspekty plynoucí z výzkumného šetření.

Na první otázku odpověděla většina studentů (44), že jejich pocity byly pozitivní či neutrální. Mezi nimi se nacházelo mimo jiné všech deset výměnných studentů. Nicméně 13 studentů se shodlo na tom, že přijímané informace pro ně nebyly dostatečně konkrétní či konstruktivní a nemohli si z nich nic jednoznačného odnést. Ze zbývajících studentů jich 7 (jednalo se ve všech případech o studentky) uvedlo, že zpětnou vazbu vnímali negativně a jejich míra trémy a stresu z dalších vystoupení se nezměnila.

Ke druhé otázce se vyjádřila kladně necelá polovina studentů (32), sem patřili i všichni zahraniční výměnní studenti. Shodovali se na tom, že nevnímali jako problém konstruktivní zpětnou vazbu udělovat. Ze zbylých studentů se 12 z nich shodlo na tom, že nemohli nabídnout doporučení, neboť v prezentacích, které hodnotili, neviděli prostor pro zlepšení, neboť jim připadaly výborně zvládnuté.

V rámci třetí otázky se 21 studentů shodlo na tom, že jednodušší poskytování i přijímání zpětné vazby se dostaví časem se zvyšujícím se počtem prezentací. 5 z nich doporučovalo podávat zpětnou vazbu písemně, 3 z nich přátelsky a s úsměvem. Tipy ostatních studentů se různily, tato odpověď taktéž v 9 případech nebyla vyplněná.

Z uvedených výsledků vyplynulo, že v rámci uvedených kurzů existuje poměrně velký prostor pro práci se zpětnou vazbou a její procvičování. Ač jsou studenti již do velké míry zvyklí na hodnocení svých výkonů, reflexi od spolužáků i reflexi vlastní, kritiku často vnímají jako problém a nepříjemnost a nikoli jako cestu ke zlepšení. Taktéž lze konstatovat, že zahraniční výměnní studenti vnímají feedback více jako běžnou součást každého výkonu a s podáváním a poskytováním zpětné vazby se vypořádali celkově snadněji.

Conclusion

Příspěvek byl zaměřen na možnosti, jak zpětnou vazbu udělovat tak, aby byla konstruktivní, a taktéž tipy, jak se s ní nejlépe vypořádat. Nastiňoval vybrané výsledky průzkumu zaměřeného na přijímání a poskytování zpětné vazby, který proběhl u několika skupin vysokoškolských studentů po prezentacích v anglickém jazyce. Krátký průzkum poukázal na to, že u vybraných skupin studentů existuje prostor pro rozvoj v oblasti přijímání a poskytování zpětné vazby. Lépe se s ní obecně dokáží vypořádat výměnní studenti, kteří jsou na průběžný feedback více zvyklí. U těchto studentů ale platí, že jsou celkově i více aktivní, běžně se do výuky zapojují, vítají různé diskuse, debaty, více reagují na otázky. Krátké průzkumné šetření ukázalo prostor pro budoucí práci se zpětnou vazbou spolužáků a vhodnost jejího průběžného zařazování do výuky.

References

- [1] GRUBER, D. Zlatá kniha komunikace. 4. doplněné vydání. 2011. ISBN 978–80–85625–14–1.
- [2] HOLEČKOVÁ, L. Možnosti zajištění zpětné vazby při online výuce, Media4u Magazine [online], 2020, roč. 17, č. 4, s. 17 – 20. ISSN 1214–9187. <http://www.media4u.cz/mm042020.pdf>.
- [3] MATOUŠEK, R. Zpětné vazby na studentově cestě. [online]. 2020. [2020–06–28]. Dostupné z WWW: <https://www.acsa.cz/>
- [4] MIKULÁŠTÍK, M. Komunikační dovednosti v praxi. Praha: Grada Publishing, 2010. ISBN 978–80–247–2339–6.
- [5] ŠEĐOVÁ, K., ŠVARŤÍČEK, R. Metodický portál – inspirace a zkušenosti učitelů. Zpětná vazba. [online]. 2020. [2020–06–28]. Dostupné z WWW: <https://clanky.rvp.cz/clanek/c/Z/15417/zpetna-vazba.html/>.

Acknowledgement

Tento výzkum byl financován z prostředků Interní grantové agentury Vysoké školy ekonomické v Praze jako projekt č. F1/9/2022, „Problematika distančního vzdělávání v kontextu středoškolského odborného vzdělávání“ a je zpracován s podporou výzkumného projektu Fakulty financí a účetnictví VŠE v Praze v rámci institucionální podpory vědy VŠE IP100040.

Media and education – usage of media materials in investigative journalism

Dedicated to the memory of 13 years old Marita Mefarishvili

Eliso Chapidze, Journalist, Visiting Professor at Grigol Robakidze University,
eliso.chapidze@gruni.edu.ge, eliso.chapidze@yahoo.com

Abstract

This paper will show that, There is a lack of Educational programs in Georgia Tv–s. End we have a big audience of parents, children, teachers, professors and just cityzens, who are interesting, what kind of process is going in Educational systems. In other hand, we, as a journalists, can use materials from media, as evidence, to show, how important journalist investigation is. And at the and – we can publish materials only in media, to impact the public opinion and change bad systems. So, in 21 century there is very small amount of things, which exists without publicity and media.

Keywords

Media, Education, Investigative Journalism, social impact, new world, journalist interpretation

Introduction

About Educational programs and papers in Georgia

Mass media, as a crucial part of modern everyday life, can have a great influence on a person's consciousness. In the modern philosophical literature we are witnessing the implementation of the concept of Mass culture, which is a synonym of managing human consciousness under the influence of mass media. This is the reason why in the modern world there are informational wars between the politicians and attempts to gain influence on the media, especially when it comes to digital and social media.

In Georgia the main focus of the media are entertainment and political news, but it has began to focus on the field of education. Along with the channels financed by the state budget (0.14 part of its domestic product) public broadcaster, educational programs have appeared on private commercial channels, which is a good news, however, we need more educational programs for target groups – for example, exploring the situation in kindergartens, sharing information about the competition for becoming the school principal, for students and teachers wishing reorientation – in one word, the information which will help viewers to understand and keep up with the complicated Georgian educational system. It is true that the second channel of the Public Broadcaster, due to the pandemic, has turned into a television promoting school education, which is undoubtedly welcome, but at the same time it is completely possible to diversify its topics with journalistic products, which includes coverage of the educational field from a journalistic perspective.

According to our observation, very little information is available in Georgia on the peculiarities of both public and private sector educational institutions, enrollment rules and communication procedures, therefore, kindergarten, school or university students have to obtain information through their parents and relatives and not through the media. We could not find a more or less reliable and well-known site or publication, or a television program

that would introduce educational news and procedures to the interested public. We think there is a very big reserve in this regard. Now, for example, the process of selecting school principals is underway, and only the website of the Ministry of Education and a very narrow circle know about the procedures for its appointment and the selection rules, which undoubtedly leads to a certain blockage of this system and unavailability of information for other interested parties.

<https://edu.aris.ge/> – This is only one site, which can inform you competently about the processes, which is going in Educational system a Georgia. But the people, who don't use and does not know about this site, can't be informed by Tv, radio, and newspaper.

Main part

How to use materials from media, as first and secondary sources?

The essence of this article is to describe the role of media not as a tool of influence of the masses, but as an auxiliary tool in relation with investigative journalism, which is one of the most complex products of journalism. The first thought that comes to mind, when you find a mistake or a crime in the activities of the state system or private structures related to it is : Google it!! Google it. At this time, the evidence obtained by the media at the scene and the representatives of media who were directly present at the event are incomparable first sources for investigative journalism. Go to the electronic portal of public procurements, check the data on the portal where the activities of the international companies are described, find old materials about the activities of the person and use them, (use them but not with violation of professional ethics) this will enrich you.

Materials published and broadcasted by the media in the pas (kept in archive) are invaluable primary and secondary sources for investigative journalism, especially when it comes to interpretive investigative journalism.

Interpretive journalistic investigation, as it is known, may be entirely built on well-known facts to which the journalist and the analyst give different interpretations. In other words, the journalist in this case has a role of Miss Marple and Hercule Poirot. In order to give a better example, let's go back to the tragedy that took place in Tbilisi (Park of Vake) October 13, 2022 – the children playing in the park, entered the colorful fountain, the safety system did not work, the children were electrocuted and one of them died. This work is dedicated to her memory. Why did the system not work, where was the mistake made, how to avoid further tragedies?

For this concrete example, an investigative journalist can search for materials on the television Channels, newspapers and the websites of news agencies, as well as on the websites of state structures.

The freedom of information act, which is the third chapter of the General administrative Code in Georgia obliges state organs to publish detailed information on electronic purchases, as well as reports belonging to public information and information on decision-maker persons – this has become a great achievement for investigative journalist.

It was thanks to this information posted on websites that the information about the designer of the fountain and about the company implementing the works “Green service plus” become known.

Here we want to share some useful links from which a journalist can obtain public information about state procurement and its monitoring:

- <http://www.procurement.gov.ge/> – here you will find information about state tenders.

- <https://transparency.ge/node/4959> – here you will find instructions on how to use this website.
- <http://www.tenders.gov.ge/dep/login.php> – all government purchases are on this website.
- <https://tendermonitor.ge/ge/about> – here you will find the analysis of tenders for the preparation of investigative material.

But if you think that for investigative journalist sit down and classifying information gathered by reporters in the wind and rain is enough to come to the conclusion, you are wrong. After that, there is still a lot of intellectual work to do, which is expressed the following way : the investigative journalist must sort the primary and secondary sources, analyze already published and aired material, see all material (interesting or boring) and the proceed to work.

sorting materials, collecting information and information sources in an Excel file and analyzing them with experts of the field is the first step of an investigative journalist on the path of establishing the truth. The rest of the work is after a very long process of meeting directly with primary and secondary sources, interviewing them and finally recording the assessments of the relevant experts.

Personally I've had a such method while conducting an investigation: discussing the information about the discovered violations with potential experts who could make comments and legal assessments while at the same time represent people of authority to the public. Certain method worked extremely well when investigating the privatization of Sport-club Dinamo, because all the experts to whom we presented the results of current investigation and asked for an assessment, later have become witnesses at the trial – they confirmed the authenticity of the information obtained by the journalist, as well as the journalist's sincere desire to achieve fairness in this challenging legal case.

Summoning the authorities and apportioning responsibilities works especially well in the Post-Soviet space that is usually ruled by authorities, therefore, the danger that a journalist faces after the publication of investigative accusatory material is very much real and possible.

Since it is impossible for a journalist to completely find all the living witnesses of a long story, he will undoubtedly have to analyze and use media materials, which is possible. Although it often created the problem – how correctly indicate the results of work of other authors in you investigation. But it's another subject, when we will talk about ethical and legal frames of using other journalists work.

Another step is to evaluate the materials obtained by the journalist by experts of the field it concerns – it can be economists, engineers and representatives of technical sciences. For example, when it comes to an incorrectly installed light pole, a soccer goal or a fountain that ins mentioned was took the life of the little girl. However, the investigative journalist is obliged to look critically at the expert's assessment, verify the accuracy of the information provided. The truth is that constant skepticism and constant questioning should be the main professional habit of an investigative journalist.

It is important to understand that an investigative journalist differs from a reporter in that – he devotes more time to the analysis of events, brings fact into the system and offers certain logical conclusions. After, he has to double-check facts and interview primary sources, as David Process, professor of Northwestern university's Medley school of journalism and his students had to do when they used the Anthony porter app on death row and asked students

to double-check their sources. As a result, the students discovered new witnesses and saved an innocent person from the death penalty. Sometimes, even the media can fulfill such a noble mission

Conclusion

Finally, we can say that the mass media has a great role in informing the society, creating/forming a public opinion, and raising the quality of civic education. The result of a journalistic investigation shouldn't only provide information to people. It should prompt a person to think and take concrete steps. In this particular case, the journalistic investigation may at the same time include a civic educational component, the people have the right to participate in the design of their own living environment, to monitor both the spending of the state funds and the production of the works. My first editor, Giorgi Akhvlediani, was always telling us, beginner reporters, to remember that people who are reading and watching your work, are smarter than us. I would also add that it relieves you of arrogance and pushes you to find more evaluable information.

We have prepared this article wishing it to be not only interesting, but also useful for our students, who are motivated to acquire the profession of a journalist.

References

- [1] The Elements of Journalism: What news people Should Know and the Public Should Expect, Bill Kovach & Tom Rosenstiel, 2001
- [2] <https://www.niemanlab.org/2022/11/what-types-of-local-news-stories-should-be-automated-the-toronto-star-is-figuring-it-out/>
- [3] Preeti: Education and Role of media in Education System, Univevcity of Dehli, India
Magda Memanisvhili: The development tendencies of Investigative Journalism in Georgia <https://journal.alterbridge.edu.ge/index.php/tcms/article/view/21>
- [4] Brent Houston, The Investigative Journalist's Guide to Sourcing Strategies.

Media aspects of creating methodology of education, presentation and enlightenment to appreciate the significance of world heritage monuments

Pavel Krpálek, Vysoká škola ekonomická v Praze, krpp01@vse.cz

Katarína Krpáľková Krellová, Vysoká škola ekonomická v Praze,
katarina.krpalkova@vse.cz

Kateřina Berková, Vysoká škola ekonomická v Praze, Vysoká škola ekonomická v Praze,
katerina.berkova@vse.cz

Abstract

The authors' workplace participates as an external consultant in the expert team participates as external advisors in the expert team of the project of the Ministry of Culture of the Czech Republic No. MK 30665/2022 OPP focused on the design and implementation of a methodology to support education, presentation and enlightenment of world heritage monuments in higher education. On 11/11/2022, a dissemination seminar took place at the researcher's workplace and the methodology is being finalized. The article deals with the media and didactic aspects of the subject matter and is a dissemination output of the expert consulting team.

Keywords

Media aspect of education, world heritage monuments, culture, didactics, higher education, curriculum, soft skills, transversal competences.

Introduction

Jádrum mezinárodně obsazeného expertního poradenského týmu ke grantovému projektu Ministerstva kultury č. j. MK 30665/2022 OPP Metodika edukace, prezentace a osvěty k docenění významu památek světového dědictví jsou autoři článku – akademičtí pracovníci Katedry didaktiky ekonomických předmětů, působící v rámci Fakulty financí a účetnictví Vysoké školy ekonomické v Praze. Toto akademické pracoviště v rámci provedených expertiz k projektu zajišťovalo již od úvodní fáze řešení situační analýzu, která měla za cíl prozkoumat didaktickou realitu v propojení stupňů sekundárního a terciárního vzdělávání, analyzovat edukační cíle a profily absolventů, a dále na tomto základě se expertní tým podílel i na konstrukci modelu řízení výuky předmětu Památky světového dědictví a na návrhu příslušné metodiky.

Výsledkem řešení grantového projektu by měla být univerzální metodika, která je doladována a finalizována právě v době publikování článku. V první etapě řešení projektu v období dubna až června 2022 byla ohledně úrovně inkorporace problematiky památek světového dědictví provedena analýza dvouступňového kurikula humanitně zaměřených oborů vzdělání na úrovni sekundárního vzdělávání. Byly při tom sledovány nejen aspekty věcné, ale zejména formativní. Následně v podzimních měsících roku 2022 se řešitelé za podpory expertního týmu zaměřili na jádro zkoumané problematiky, tedy na tvorbu a precizaci metodiky k začlenění učiva památek světového dědictví na prvním stupni terciárního vzdělávání. Byl vytvořen modelový produkt – volitelný předmět skupiny B–a

dále v návaznosti na to zvolena organizační forma výuky, výuková strategie a optimalizovaný model řízení výuky.

Main part

Ideový záměr projektu

Projekt si klade za cíl didakticky analyzovat, revidovat a „redesignovat“ edukační cíle, doplnit vzdělávací obsah a modifikovat styl vedení výuky, tak aby tyto didaktické aspekty směřovaly k hlubšímu holistickému vnímání kulturně historického odkazu památek světového dědictví, a to je aktuální již od fáze vytváření a modernizace vzdělávacích programů ve vysokoškolském vzdělávání v rámci akreditačních procesů.

Podle názoru autorů vyžadují soustředěnou pozornost i některé méně nápadné aspekty formativní stránky vzdělávání, jako jsou profesní etiketa a etika, vyprofilovaná kulturně hodnotová orientace osobnosti, mravní povědomí mladých lidí, pocit odpovědnosti ve vztahu ke kulturnímu dědictví, tradicím a hodnotám společnosti. Potřebu posílení takové profilace osobnosti potvrzuje každodenní zkušenost z běžného života, kde se mnohdy hovoří o „zhrubnutí společnosti“ provázené projevy jako jsou egoismus, bezohlednost, neuměřenost, nesnášenlivost, agresivita, bezbřehý konzumní materialismus, absence národní identity, kulturní zaostalost. Proto se ocitl v centru pozornosti profil absolventa a v návaznosti na něj pak edukační procesy a výsledky učení. V edukačních procesech zdůrazňujeme roli učení, kreativity, motivace, převzetí části zodpovědnosti za své vlastní učení tím, kdo se učí (self-responsible learning).

Řešení lze spatřovat v edukaci, smysluplné kulturně vzdělávací iniciativě, která by pozvedla mravní a kulturní povědomí, a s tím je potřebné začít již ve výchovně vzdělávacím působení ve školách, v osvětě a edukaci mladých lidí, budoucích humanitně a ekonomicky zaměřených odborníků.

Metodika – didaktické a mediální aspekty řešené problematiky

Z didaktického a mediálního hlediska připravovaná metodika edukace, prezentace a osvěty k docenění významu památek světového dědictví nejen integruje příslušný vzdělávací obsah do stávajícího kurikula, ale aby se zamýšlené dopady přiměřeně odrazily i ve formativním působení a v měkkých kompetencích cílové skupiny studentů je model řízení výuky projektován ve stylu facilitačním, to znamená počítá s převahou aktivit studentů, nepřímým řízením jejich procesů učení, poskytováním zpětné vazby, tedy podpůrnými aktivitami rozvíjejícími samostatnost, kreativitu a nezávislé myšlení. Formativní potenciál při takovém přístupu je podle názoru autorů nejslibnější.

Lze očekávat, že v následujících letech bude probíhat masivní vlna žádostí o prodloužení akreditací u značného počtu studijních programů, to by mohla být vhodná příležitost pro začlenění příslušné problematiky do profilu absolventa, do edukačních cílů a do kurikula, plně v souladu s akreditačními standardy. Totéž platí i pro středoškolské vzdělávání, kde právě probíhá rozsáhlá revize rámcových vzdělávacích programů. Autoři se na těchto pracích podílejí, spolupracují s Národním pedagogickým institutem ČR, jsou členy příslušných pracovních skupin.

Model řízení výuky u předmětu Památky světového dědictví je postaven na bázi sociokognitivní a technologické teorie (instructional design). Z hlediska edukačních cílů dochází k doplnění o sociokulturní transakce člověk – prostředí, zaostření na aspekt sociálně psychologický s důrazem na formativní složku, na sociální interakce. Půjde tedy převážně o učení sociální, kontextualizované a v převážné míře samostatné (spíše než řízené), usměrňované facilitačním stylem výuky. Má-li jít o formování názorů, je ideální spojovat je s rozvojem nezávislého myšlení, s bádáním, nikoliv s pamětním osvojováním učiva v

předem připravené podobě učitelů – mentory. Metodické portfolio modelového předmětu obsahuje učivo integrované, vyučované na základě aktivizujících metod, pojeté jako kooperativní, projektové učení, kde je využito metod směřujících k rozvoji prosociálního chování a mediální gramotnosti studentů.

Mediální kompetence jsou aktuální výzvou pro metodiku zdaleka nejen na úrovni sekundárního vzdělávání, zjištěné a potvrzené nedostatky se promítají i do vzdělávací praxe na vysokých školách. Mimo jiné právě i z důvodu nízké úrovně výchozí mediální gramotnosti vznikají problémy s adaptací studentů prvních ročníků na vysokoškolský styl výuky a učení. Studenti v bakalářských studijních programech jsou nejohroženější. Problémy nastávají často už při čtení odborného textu s porozuměním, vyšší dimenze kognitivních cílů zůstávají v tomto ohledu ještě markantněji pozadu, zejména u syntézy, hodnocení a kritického myšlení (Krpálek et al., 2021). V modelech řízení výuky je proto naprosto nezbytné posílit prvky participativní výuky, samostatné badatelské práce a prezentace výsledků, které budou obhajovány v odborné diskuzi. Pokud půjde o učivo příslušné z hlediska příslušného studijního programu, o učivo pro studenty atraktivní a přínosné, s významným formativním potenciálem, bude splněn záměr tvůrců metodiky.

Samostatná práce s informacemi, křížové ověřování relevance pramenů, úroveň zpracování, logika předložené prezentace, poskytnutá zpětná vazba k výsledkům bádání, činnostní charakter výuky, to vše v modelovém předmětu Památky světového dědictví se promítlo do pojetí kurikula. Z hlediska organizační formy půjde o semináře. Úvodní část seminářů bude realizována klasicky vyučujícím jako prezentace institucionálního zázemí (UNESCO) a zajištění ochrany památek světového dědictví na základě Úmluvy o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví. Obsah bude následně zaměřen obecně na nominační proces a dále na české památky zapsané na Seznamu světového dědictví, bude se týkat materiálního i nemateriálního kulturního dědictví. Bude využita případová metoda na tématu Slavná lázeňská města Evropy – zastoupená za Českou republiku městy Karlovy Vary, Mariánské Lázně a Františkovy Lázně s využitím poznatků a zkušeností z předchozího grantu Ministerstva kultury č. j. MK 22822/2020 OPP Partnerství měst a začlenění západočeského lázeňského trojúhelníku mezi památky UNESCO, řešeného v roce 2020 (Krpálek, 2020). Převaha hodinové dotace předmětu (9 seminářů ze 13) bude mít participativní charakter, studenti si zvolí a samostatně z dostupných zdrojů zpracují seminární práce o jednotlivých památkách světového dědictví, výsledky prezentují a obhájí v rámci vystoupení na semináři. Prezentace nebude faktografická, ale analytická na principech SWOT a PESTEL analýz, zachycujících význam, rizika, potenciál v cestovním ruchu nebo digitálním marketingu.

Conclusion

Metodika edukace, prezentace a osvěty k docenění významu památek světového dědictví je zpracována na základě kurikula a modelu řízení výuky předmětu Památky světového dědictví. Jedná se o volitelný předmět B, aby byl v pilotní fázi ověřování snadno umístitelný do studijních plánů bez nutnosti čekat na čas kdy dojde k úpravám akreditačních spisů. Modelový předmět bude pilotován ve studijním programu Mezinárodní management a marketing se zaměřením Cestovní ruch anebo Digitální marketing v doporučeném rozsahu 0/2 (přednáška /seminář), tzn. 13 dvouhodinových seminářů s kreditním ohodnocením 4 kredity. Důležitým prvkem je důraz na mediální gramotnost, samostatnost a kreativitu studentů. Finální metodika bude obsahovat jak podrobně stanovený rozpis učiva, tak důkladně zpracované metodické postupy ve vazbě na standardy Národního akreditačního úřadu pro vysoké školství.

References

- [1] KRPÁLEK, P. Význam a možnosti začlenění západočeského lázeňského trojúhelníku mezi památky UNESCO. In: Sborník příspěvků konference Partnerství měst a začlenění západočeského lázeňského trojúhelníku mezi památky UNESCO, Mariánské Lázně, 11. 12. 2020, s. 53 – 60, Praha: Professional Publishing, ISBN 978–80–7632–032–1.
- [2] KRPÁLEK, P., BERKOVÁ, K., KUBIŠOVÁ, A. KRPÁLKOVÁ KRELOVÁ, K., FRENDOVSKÁ, D., SPIESOVÁ, D. (2021). [online], [2022–11–07]. Formation of Professional Competences and Soft Skills of Public Administration Employees for Sustainable Professional Development. Sustainability, 13(10), 5533, DOI: 10.3390/su13105533
- [3] Ministerstvo kultury ČR, Památky světového dědictví UNESCO [online], [2022–11–09]. Dostupný z WWW: <<https://www.mkcr.cz/pamatky-svetoveho-dedictvi-unesco-2777.html>>.

Acknowledgement

Tento příspěvek je zpracován s podporou externího grantového projektu Ministerstva kultury ČR č. j. MK 30665/2022 OPP a výzkumného projektu Fakulty financí a účetnictví VŠE v Praze v rámci institucionální podpory vědy VŠE IP100040.

What the covid–19 pandemic has brought to the field of education at Prague University of Economics and Business

Katarína Krpálková Krelová, Vysoká škola ekonomická v Prahe, katarina.krelova@vse.cz
Jana Wagenknechtová, Vysoká škola ekonomická v Prahe, wagj00@vse.cz

Abstract

The paper deals with the transformation of the key requirements of practice and experience with online teaching from the Covid–19 pandemic into the implementation plan of the Strategic Development of the University of Economics in Prague, the essence of which is the implementation of LMS Moodle into the Integrated Study Information System. LMS Moodle allows you to use various tools for effective communication and study management, and also makes available various learning materials.

Keywords

education, on–line education, distance learning, LMS, Moodle

Introduction

V súčasnej dobe sa mnohí odborníci z oblasti vzdelávania venujú dopadom pandémie COVID–19 na oblasť vzdelávania a to na všetkých stupňoch vzdelávania. Školy sa na rôznej kvalitatívnej úrovni vyrovnávali s prechodom z prezenčnej formy na dištančnú formu štúdia, potykali sa jak s problémami technického vybavenia študentov a učiteľov, tak aj s rôznou úrovňou ich digitálnych zručností. MŠMT zverejnilo výsledky analýzy, ktorej cieľom bolo práve identifikovať dopady pandémie COVID – 19. Formou dotazníkového šetrenia oslovilo študentov a akademických pracovníkov vysokých škôl v ČR. V podstate sa ukázalo, že vysoké školy boli bez väčších problémov schopné zabezpečiť adekvátnu dištančnú výuku, ktorú študenti hodnotili skôr pozitívne. Pre väčšinu študentov bolo dištančné vzdelávanie viac časovo náročné a u väčšiny oslovených študentov došlo k zhoršeniu fyzického (45 %) a duševného zdravia (55 %). (MŠMT, 2022). Vyššie uvedené výsledky potvrdzujú výsledky výskumu autorov Krpálková Krelová, Berková, Krpálek, Frendlovská (2022), ktorí zistili, že študenti (VŠE v Prahe a UJAK v Prahe) bez ohľadu na odbor či stupeň štúdia za klady online výuky počas pandémie považujú úsporu času a financií, pohodlné domáce prostredie na učenie, ďalej efektívnejšiu komunikáciu s učiteľom a sklbenie povinnosti súvisiace so štúdiom a prácou. Za kľúčové nedostatky boli považované absencia osobného kontaktu, čo má za následok nedostatočný rozvoj soft skills a môže spôsobovať frustráciu, stres a depresiu, ďalej absenciu spätnej väzby, technické problémy a preťažovanie študentov. Je nesporné, že tento školami „nechcený a neplánovaný“ prechod na online formu vzdelávania významne urýchlil celkový proces digitalizácie vzdelávania. Aktuálne skúsenosti, ktoré súvisia s pandemiou, priamo potvrdzujú naliehavosť cieľov štvrtej priemyselnej revolúcie, využívanie digitálnych technológií v oblasti vzdelávania sa stáva každodennou nevyhnutnosťou. Autori Spiteri a Chang Rundgren (2020) apelujú na trvalo udržateľný rozvoj digitálnych kompetencií učiteľov a efektívnejšie nasadenie digitálnych technológií na školách. Ich postoj vychádza z analýzy 27 odborných vedeckých článkov, ktorých primárnym cieľom je upozorniť na význam profesijného rozvoja učiteľov pri používaní digitálnych technológií v rámci celoživotného vzdelávania. Učitelia požadujú nielen zručnosti v používaní digitálnych technológií, ale aj správne postoje a vedomosti o tom, ako tieto zručnosti efektívne uplatniť v oblasti vzdelávania. Za kľúčové faktory, ktoré významne

ovplyvňujú využívanie digitálnej technológie učiteľmi sú považované školská kultúra, vedomosti, postoje a zručnosti učiteľov, ktoré sú vzájomne prepojené s oblasťami digitálnej gramotnosti.

Otázkou je ako ďalej udržať tento trend a vo väčšej miere implementovať prvky online vzdelávania do bežných podmienok. Je žiadúce si v tejto súvislosti uvedomiť, že efektívnosť vzdelávacieho procesu s využitím digitálnych technológií je založená primárne na digitálnych kompetenciách, ktoré sú dnes univerzálne a poskytujú všetkým účastníkom formálneho aj neformálneho vzdelávania a informálneho učenia adaptačné mechanizmy na digitalizáciu spoločnosti. Rozvoj digitálnych kompetencií je rozhodujúcou súčasťou nielen odbornej prípravy učiteľov, ale prípravy celej budúcej generácie a to je výzva, ktorou by sa mali vzdelávacie inštitúcie kontinuálne zaoberať.

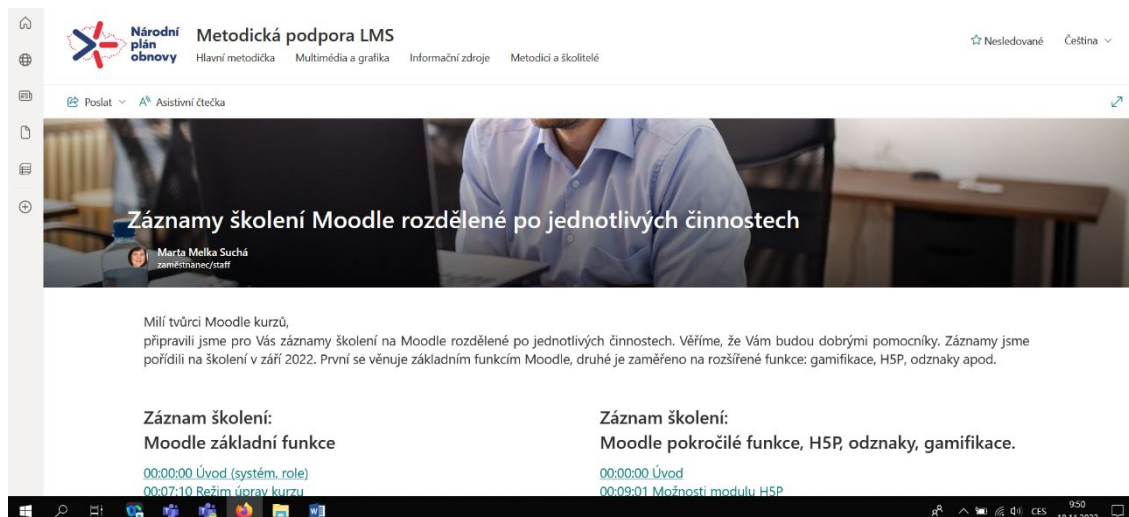
Main part

Nová výzva pre Vysokú školu ekonomickú v Prahe

Požiadavky praxe pre 21. storočie a skúsenosti z pandémie boli premietnuté do Plánu realizácie Strategického zámeru Vysoké školy ekonomickej v Prahe. V najbližších piatich rokoch plánuje VŠE posilňovať svoju konkurencieschopnosť na základe kontinuálneho rozvoja troch kľúčových strategických pilierov **digitalizáciu, internacionalizáciu a dôraz na celoživotné vzdelávanie**. V rámci podpory digitalizácie bude prebiehať modernizácia ICT infraštruktúry, významnou zmenou bude implementácia LMS (Learning Management System) do Integrovaného študijného a informačného systému, pričom LMS bude využívaný pre zavedenie blended learningu na VŠE (Plán realizácie Strategického zámeru VŠE 2022, 2021). Postupne budú všetky kurzy transformované do podoby LMS Moodle (blended learning). Termín LMS (Learning Management System) je pomerne známy. Podstatou LMS je organizovať a riadiť výuku a kompetencie. Pri zavádzaní LMS si treba uvedomiť, že sa zameriava na kompetencie, vzdelávacie aktivity a logistiku ich dodávania, ale nezaobera sa procesom tvorby výukového obsahu. K. Květoň (2003) uvádza, že LMS uľahčuje tvorbu, používanie a správu e–kurzov predovšetkým tým, že poskytuje minimálne: súbor vzdelávacích nástrojov, uľahčujúcich učenie, komunikáciu a spoluprácu, napr.:

- komunikačné nástroje, umožňujúce diskusie, výmenu súborov, internú e–mailovú korešpondenciu, chatovanie, prenos videa,
- nástroje pre podporu produktivity vzdelávania, umožňujúce napr. prácu off–line, vkladanie vlastných poznámok, použitie kalendáru,
- nástroje pre podporu spolupráce študujúcich (podpora práce na projektoch).
- súbor podporných nástrojov, pomáhajúcich v procese správy a vedenia kurzu, napr.:
- nástroje pre administráciu, napr. pre vedenie študijných evidencií, adresárov kontaktov,
- nástroje pre riadenie, napr. nástroje pre management a sledovanie práce študujúcich,
- nástroje pre návrh kurikula.

LMS Moodle je definovaný ako systém riadenia kurzov a základnou jednotkou systému je kurz. Tvorí ho textová alebo webová stránka, nahrané súbory alebo odkazy na iné stránky. Tie možno obohatiť rôznymi modulmi doplnkových aktivít ako napr. anketa, chat, kniha, prednáška, slovník, test, tvorivá dielňa a pod. (Švejda a kol., 2006). LMS Moodle umožňuje riadiť štúdium študenta od jeho začiatku až po koniec, umožňuje ho efektívne previesť všetkými etapami kurzu. Vytvára priestor pre zhromažďovanie online dostupných materiálov pre podporu štúdia na jednom mieste.



Obr. 1 Ukážka webovej stránky Metodickéj podpory LMS na VŠE

Ako bolo uvedené vyššie základnou jednotkou LMS Moodle je kurz, ktorého súčasťou je e-learningový učebný text. Pre efektívny proces učenia je nevyhnutnou vnútornou charakteristikou e-learningových kurzov a učebných materiálov ich samoinštrukčnosť. Tzn. riadiť proces učenia študentov tak, aby sa učili čo najefektívnejšie. To predpokladá nielen poznať, v čom spočíva jeho podstata a obsah, ale aj to, ako proces učenia sa prebieha. Efektívnosť učenia ovplyvňujú činitele, ktoré sa viažu na jeho **psychické procesy** (motivácia, pozornosť, vnímanie, myslenie, pamäť, učebný štýl a pod.), činitele, ktoré sa viažu na **učebný materiál** (obsah, forma učebného materiálu – jazyk, náročnosť, preferovaný učebný štýl študenta, štruktúra, rozsah, emotívnosť študijného materiálu), v podstatne väčšej miere sa vyžaduje nová kvalita predkladaných učebných materiálov – nie je to len jednoduché elektronické spracovanie učebných textov s možnosťou ich elektronického prenosu (Lepiš, 2005) a v neposlednej rade sa jedná o činitele, ktoré určujú **charakter a organizáciu procesu učenia**. Prostredie elektronickej výučby dokáže učiteľa oslobodiť od každodenného opakovania výkladu, navyše dokáže často prostredníctvom obrázku, či animácie vysvetliť problém jednoduchšie a dostatočne názorne na to, aby si ho študent lepšie zapamätal.

Conclusion

Implementáciu LMS Moodle na Vysokéj škole ekonomickej v Prahe považujeme za významnú príležitosť a výzvu k digitálnej transformácii výuky na VŠE, etapu, ktorá reflektuje transformačné procesy v iných spoločenských odvetviach (e-government). Vytvára sa tým priestor pre zvýšenie kvality vzdelávania na vysokej škole, podporu digitálnej gramotnosti jak učiteľov, tak i študentov, významne prispieva k podpore záujmu a aktívneho prístupu k procesu učenia.

References

- [1] Krpálková Krelová, K., Berková, K., Krpálek, P., & Kubišová, A. (2022). Perception of Selected Aspects of Online Learning by Czech Higher Education Students. *International Journal of Engineering Pedagogy (iJEP)*, 12(5), pp. 4–25. <https://doi.org/10.3991/ijep.v12i5.32243>

- [2] Květoň, K. (2004). *Základy e-learningu 2003*. Ostrava : Ostravská univerzita v Ostravě, Systém celoživotního vzdělávání Moravskoslezska, 2004. 61 s. ISBN 80–7042–986–0.
- [3] Lepiš, F. (2005). E-learning ako významná podpora vzdelávania. *Inovácie v edukácii technických odborných predmetov*. Zborník z videokonferencie. Prešov: Prešovská univerzita. 2005. ISBN – 80–8068–361–1. Dostupné na internete: <http://www.fhpv.unipo.sk/ktechv/inedutech2005/prispevky/14.pdf>
- [4] MŠMT. *Dopady pandémie COVID–19 na studenty VŠ*. Dostupné na: <https://www.msmt.cz/dopady-pandemie-covid-19-na-studenty-vs>
- [5] *Plán realizace Strategického záměru VŠE 2022*. (2021) Dostupné na: <https://strategie.vse.cz/wp-content/uploads/page/10731/Plan-realizace-Strategickeho-zameru-Vysoke-skoly-ekonomicke-v-praze-pro-rok-2022.pdf>
- [6] Spiteri, M., Chang Rundgren, S.–N. (2020). Literature Review on the Factors Affecting Primary Teachers' Use of Digital Technology. *Technology, Knowledge and Learning*, 25 (1), 115–128. DOI: 10.1007/s10758–018–9376–x.
- [7] Švejda, G. a kolektív. (2006). *Vybrané kapitoly z tvorby e-learningových kurzov*. Nitra : Pedagogická fakulta UKF, 2006. 136 s. Dostupné na: https://edu.ukf.sk/file.php/1/files/moodle_tvorba_kurzov_UKF_Nitra.pdf

Acknowledgement

Tento príspevok je spracovaný s podporou Internej grantovej agentúry Vysoké školy ekonomickej v Prahe projekt č. F1/9/2022, „*Problematika distančného vzdelávania v kontextu stredoškolského odborného vzdelávania*“ a výskumného projektu Fakulty financi a účetníctví VŠE v Praze v rámci inštitucionálnej podpory vedy VŠE IP100040.

The role of education and media in the formation of a democratic society of teachers

Lana Kurashvili, Grigol Robakidze University, lana.kurashvili@gruni.edu.ge

Abstract

The presentation of teachers as active members of a democratic society with the participation of education and media is the main essence of the mentioned article. The paper aims to study the role of education and media in the process of formation of teachers as active citizens. The article presents education as a tool for promoting the development of basic democratic values in society – participation, cooperation, critical thinking, and freedom of expression, informed decision-making and openness to news – which the media represents as a platform for realization. As a result of the research, it was determined that teachers cope with the challenges related to the current reform initiatives by using democratic values and electronic media resources. As a result, teachers, through civic and social effectiveness, promoting their own professional development, sharing experiences and uniting around common interests, make their significant contribution to the process of creating common public good in a democratic society.

Key words

democratic values, education, media, teacher, participation, civic and social effectiveness, reform.

Introduction

In the twenty-first century, the role of education and media in the process of building a democratic society is very important. Education has the mission of forming a democratic culture in the society, and it purposefully implements the development of the basic principles and values in a person, which is aimed at strengthening democracy. In the development of democratic public institutions, together with education, the media occupies one of the prominent places. By promoting the principles of information dissemination, freedom of expression, critical thinking, informed decision-making, public discussions and democratic participation, mass media shape public opinion, attitude and behaviour in a democratic environment and create a favourable platform for the development of democratic processes. One of the most important foundations of a healthy democratic society is teachers, who are not only tasked with promoting the development of democratic values in students, but also should represent active citizens who carry democratic principles and protect these values in society. Teachers should not only be passive defenders of democracy, but also actively implement it in their daily life, including their own professional development. This provides a solid foundation for the successful development of democratic culture in future generations from the side of teachers.

Main part

Education and democracy

The Western model of a democratic society is the basis for the development of the civilized world. Recognition of freedom, equality and universal human rights has become the cornerstone of building a democratic society. Democracy has taken a firm place in the field

of education and assigned its own mission to it. Education should not only teach democratic principles and values, but also establish these values in each segment of public life.

The most visible and valuable work of integrating democracy in education is presented by the American philosopher John Dewey. Education, according to Dewey, is the main mechanism of social progress, which is considered the main tool of democracy and the main concern of society in his works. He believes that "the small world of schools should resemble the big world of society, and both should be democratic"(3). Based on this principle, democratic principles were introduced into the educational system, among which the principles of participatory and representative democracy occupy a particularly valuable place.

Participatory democracy is characterized as maximum involvement, the result of which is not only the decision made, but also the development of the social and political capital of each individual (7,43). The principle of participation implies that – "more people talk to more, about more things, more often" (9, 358). If civil efficiency for Dewey is the activation of the individual's forces from a political point of view and his involvement in law-making processes, social efficiency includes everything that implies that one person's experience becomes valuable to another, and people have the opportunity to participate in valuable experiences for others. Social effectiveness – manifested in conscious compassion and good will, directed to the common benefit of society (3,128). The action of individuals should be directed towards the betterment of society, with a sense of unity through open and respectful dialogue and debate, achieved through cooperation.

Collaboration involves people working together to achieve a common goal. Gray (1989) defines collaboration as a process "in which parties who see different aspects of a problem constructively present their differing views and seek solutions to a problem that lies beyond their own limited vision" (5). This definition emphasizes the importance and superiority of working together of interested persons over individual efforts, since it is joint work that gives impetus to the emergence of innovative ideas (2, 71).

There are great challenges associated with the process of establishing innovative ideas in society. Robert Evans, a critical and organizational psychologist, notes in his book "The Human Side of School Change – Reform, Resistance, and the Life Problems of Innovation" that, "Although we are trained to associate change with innovation, growth, and progress, we actually resist because of our own deep, conservative impulses." And in many cases we even reject it" (4, 27). As a result of scientific observation, it is established that any change causes confusion and conflict in people, reduces the ability of people to work confidently and successfully, makes them feel alienated and vulnerable. Therefore, it is important that the introduction of any innovation is based on open and transparent procedures and democratic principles such as participation, cooperation, civic and social effectiveness.

By integrating democracy into education, education has taken upon itself to promote the development of democratic values. The great role of education in the development of democracy is confirmed by studies and recognized at the international level. The connection between the level of education and the indicator of the development of democracy is confirmed. The main instrument of democracy in the education system is the teacher, who is the guarantor of the development of democratic values in future generations and, as a result, of increasing the quality of democracy in the society. In addition to what teachers teach students in the classroom, how they develop the skills necessary for membership in a democratic society, it is important that they themselves grasp each democratic value and uphold democratic principles in their own lives. A teacher who believes in basic human rights such as freedom of expression, participation, understands the importance of critical

thinking, innovative ideas and informed decision–making, collaborates with colleagues, stakeholders, engages in discussions and debates to achieve common, public good outcomes, represents a democratic society Exemplary examples of civil and social efficiency. Therefore, teachers, by their own life example, stand on the guard of democracy; one of the powerful tools for its realization is the media.

Media and democracy

The role of the media in the process of building a democratic society is huge. Media theories emphasize that the media not only spreads critical views in society, but also plays a major role in the formation, expression and use of public opinion (6).

Representatives of liberal democracy emphasize public participation in the decision–making process, which can be realized through open platforms created by the media. Citizens' participation in a democratic forum gives them the opportunity to critically consider innovative ideas proposed by decision–makers, debate with decision–makers, policy–makers and, moreover, make those in power accountable to the public. Media means provide an open space for the ordinary citizen, as well as for experts and even policymakers, to bring the elite and citizens together, to make communication and engagement between the mentioned parties.

Participation in the informed decision–making process will bring to the fore the importance of the citizen not as a passive, but as an active representative of society. One of the most accessible means of implementing the principle of citizen participation is created by the media, which plays the role of a kind of mediator between the owners of power and citizens, which is the most important cornerstone of the construction of a democratic state. The media stands as a watchdog for the protection of basic human rights. Print, digital, or electronic media serve to strengthen the most important democratic principles, such as: freedom of expression, awareness, participation, cooperation, civil and social efficiency, aimed at ensuring the common public good.

The benefits of modern technological changes in the development of democratic processes are enormous. It plays an invaluable role in the direction of knowledge, information transfer, which facilitates the effective management of educational processes in the process of building a democratic society. The role of the media in the field of education was particularly well defined. Educational activities have been enriched through the integration of media in education. Video and audio recordings, online lectures, meetings, trainings are recognized as effective tools in educational activities. In modern times, social networks and online forums have become one of the most powerful means of information dissemination, experience sharing, dialogue, debates, and public discussions in society. This enables communication between individuals, individuals and organizations, and between different collegial associations. Online conferences, webinars, blogs, platforms of various working groups represent the benefits of electronic media in the direction of spreading knowledge.

The media is an instrument of democracy in the matter of integrating democratic values in the society. It creates an open and accessible platform for the development of democratic principles in society.

The results of the research

Current trends in the modern period expressed by intensive, radical and complex reforms put a heavy burden on teachers and affect their mood. If in the early period the teacher enjoyed the support of the society, his work was appreciated and recognized, in the recent period of criticism of the professional activity of the teachers, in the conditions of constantly increasing high requirements for the work of the teacher and the decrease of mutual respect

between the teacher and the parent, there really is no place, time and mood left for the teacher to have a high enthusiastically and effectively engage in reform initiatives.

Despite the fact that in the Georgian educational system, teachers' salaries have been significantly increased and the rate is the highest in the history of independent Georgia, nevertheless, under the current reforms, dissatisfaction and complaints about "damaging their reputation" are still heard permanently from teachers. As a result of endless reforms, teacher training programs, the establishment of a hierarchical system, the introduction of qualification exams and appeals to the low results obtained in these exams, teachers felt more depressed, and the rate of dissatisfaction increased. Even the financial benefits that the teachers have received from the state in recent years cannot fully compensate for the said attitude.

State reform initiatives, which are presented in the modern period in the general education system of Georgia, are distinguished from other reforms by their complex nature and scale. Among the ongoing reforms in the direction of general education in Georgia, it is worth noting the process related to the introduction of the third generation national curriculum. At the same time, for the first time in the history of Georgian education, the process of universal authorization of public schools began, which includes the introduction of innovations in all the main directions of school education and bringing them into compliance with new standards. Initiatives related to defining the new standard and qualification requirements for school principals occupy a prominent place. Among the reforms listed above, one of the earliest, most complex and high public interest reforms is the issue of developing and implementing the teachers' professional development scheme. The idea of introducing teachers' statuses and teacher exams got the biggest response and had to go through a barrage of criticism. The issue of regulation of the teachers' profession and the initiatives taken in this direction have resulted in some disappointment and apathy among the teachers.

Overcoming strong obstacles in the direction of professional development of teachers is carried out through the implementation of state reform projects and programs. However, in addition to the mentioned systemized and organized professional development initiatives, the issue of promoting the professional development of teachers through social media is on the agenda. Recently, initiatives of non-governmental organizations and private individuals working in various educational fields have appeared more and more in the electronic media space. Target groups have been created that unite thousands of teachers with common interests. The work of the groups is based on voluntary principles, where the democratic ideas of communication, cooperation, participation, freedom of expression are presented. Teachers have come together, following reform initiatives, to overcome the problems they face. Taking into account shared, common interests, professional development trainings, webinars, workshops are planned. In addition to the fact that teachers actively share their knowledge and experience, they also critically discuss various state initiatives in open forums or groups, conduct discussions, express their views, and unite around various initiative ideas. Teachers are trying to overcome the fear of newness caused by reforms by joining forces, sharing their experience and conducting educational trainings on targeted topics. The practice of increasing competences through training is considered to be one of the most successful methods in the recent experience of the school system for people to acquire and master new skills. Therefore, the accompanying process of any reform is to take care of raising the qualifications of the target groups through trainings. One of the most effective means of providing trainings is the media, especially the electronic media. Modernity, and especially the trend developed as a result of the world pandemic, has openly highlighted the importance of electronic media in the professional development of teachers,

in particular, in the direction of sharing experiences through trainings, webinars, training and educational platforms, online courses, training resources and various social networks.

Teachers used democratic principles, values and tools to overcome the obstacles caused by the reforms. They united through electronic media, used the basic rights and responsibilities given to citizens by democratic institutions, and through civil and social efficiency, they faced the challenges related to radical reforms, promoted their own professional development, and therefore, presented themselves as active members of a democratic society.

Conclusion

Media and democratic education has become a powerful tool for teachers to promote their own professional development and overcome the challenges associated with complex reform initiatives. Due to the ongoing large-scale changes in the educational system, in the conditions of alienation, confusion and dissatisfaction among teachers, the media and specifically the electronic media appeared as one of the powerful means to overcome the challenges faced by teachers. At the same time, democratic values were strengthened and teachers came to us as active citizens who protect their own interests by upholding the principles of participation, cooperation, freedom of expression, critical thinking, public discussions, debates, informed decision-making in their own lives. Teachers took care of their professional development through civic and social effectiveness and media. In this way, teachers play an important role in strengthening the democratic society.

References

- [1] Center for Democracy and Governance.1999. The role of media in Democracy: a strategic approach. Technical Publication Series.
- [2] Connolly M. & James Ch. 2006.Collaboration for School Improvement. A resource Dependency and Institutional Framework of Analysis. Educational Management Administration & Leadership, 34(1), 69–87.
- [3] Dewey, J. 1916[2010]. Democracy and Education. Ilia State University Publishing House.
- [4] Evans R. 2009. The human Side if School Change: Reform, Resistance, and the Real-Life Problems of Innovation. Jossey–Bass.
- [5] Gray B.1989. Collaborating: Finding Common Ground for Multiparty Problems. San Francisco, CA: Jossey–Bass. Quated in Connolly M. & James Ch. 2006.Collaboration for School Improvement. A resource Dependency and Institutional Framework of Analysis. Educational Management Administration & Leadership, 34(1), 69–87.
- [6] Livingstone S., and Lunt P. 1994. The mass media, democracy and the public sphere. In Talk on Television: Audience participation and public debate (9–35). London: Routledge.
- [7] Pateman C. 1970. Participation and Democratic Theory. Cambridge, Cambridge University Press
- [8] Shah H.T. Role of Media in Education. Proceeding of International Conference: Media, Culture and Development: Issues and Perspective. V.2

- [9] Stohl C. & Cheney G. 2001. Participatory Processes/Paradoxical Practices. Communication and the Dilemmas of Organizational Democracy. *Management Communication Quarterly*, 14 (3), February, 349–407.
- [10] Shubhda P. 2020. The Important Role of Mass Media in Education. *Journal of Emerging Technologies and Innovative Research*. 7,2 (1133–1137).

Mass media channels

Jan Mastný, United College Prague, Institute of Hospitality Management and Economics,
mastny@ucp.cz

Abstract

Mass Media channels are symbolising on Mass Communication area unique Highways on the Way from Communicator to unique Communicants (message recipients). On Their quality of choosing depends the whole effect of complete Communication target.

Key words

Mass Media, Mass Communication, Ethos, Logos, Pathos, Target Group, effective communication, Mass Media

Introduction

Jedním z prvků majících zásadní vliv na proces efektivní masové komunikace je volba správného komunikačního kanálu za účelem maximalizace zásahu cílové skupiny. Základní přehled dostupných masových komunikačních kanálů spolu s charakteristikou jejich možného užití prezentuje následující příspěvek.

Main part

Již od dob Aristotelových se v rámci komunikace ustálil triumvirát základních pojmů definujících nutný obsah úspěšné komunikace, složený z pojmů ETHOS, LOGOS a PATHOS. Jejich správný vzájemný mix v rámci realizovaného obsahu komunikace rozhodoval o úspěchu či neúspěchu řečníka a jeho sdělení (blíže viz např. Petrtyl, 2017). Jak jednoduché, když jediným reálně dostupným komunikačním kanálem verbální komunikace lidstva v té době byla rétorika. Od dob Aristotelových však člověk včetně narození spasitele urazil poměrně dlouhou a složitou cestu plnou objevů a vynálezů, rozšiřujících jeho schopnosti v mnoha oborech činnosti, tím spíše, že komunikace velmi dobře sloužila k získávání a předávání informací nezbytných k patřičnému rozvoji civilizace. Kromě obsahové stránky se však v rámci komunikace začala zejména v posledních stoletích minulého tisíciletí radikálně vyvíjet i forma přenosu sdělení. Vynález knihtisku v roce 1447 jako první rozšířil aktuální možnosti komunikace o reálné průmyslové šíření informací prostřednictvím tisku. Téměř okamžitá participace reklamy na explozivním vzniku nového industriálního odvětví světských tisků, kdy církev ztratila svou monopolní roli dějinného garanta vzdělanosti a současně s tím započal její dlouhodobý úpadek, měla za následek prudký rozvoj mnoha nových evropských metropolí nacházejících se v příznivých podmínkách blízkosti řek a lesů potřebných k realizaci první etapy kulturní revoluce.

Dalším významným mezníkem na cestě k současnému téměř nepřehlednému mediálnímu prostoru byl na konci 19. století objev německého filmu schopného reprodukovat dynamické změny simulací pohybu. Přínos zvládnutí filmové technologie, včetně následného rozšíření o zvukové efekty, přináší do procesu komunikace nejen na první pohled patrné rozšíření z pohledu formy, ale i obrovský potenciál na straně obsahu. Filmy přinášejí nový pohled na celou škálu emocionálních prvků do té doby nevídaných (McQuail, 2009). Jsou schopny reprodukovat příběh, drama, humor, napětí, horor, hudební díla a další nesčetné výrazové formy schopné ovlivňovat krátkodobě i relativně dlouhodobě emoční stavy recipientů.

Rozhlas a televize v klasickém podání jsou pak z pohledu moderní marketingové komunikace pouhým přiblížením komunikačních procesů z neosobních kinosálů do prostředí vlastního obydlí, kde pod vidinou každodenního běžného výskytu recipient přirozeně ztrácí ostražitost. Toho využívají agresivní obchodní praktiky typu reklamy k následnému ovlivnění podvědomí recipientů směrem k akceptaci předkládaných komunikačních sdělení. Tolik asi ve stručnosti k historii klasických médií schopných svých bazických funkcí i bez reálné závislosti na počítačích či pokročilých počítačových sítích.

Devadesátá léta dvacátého století jsou ve znamení nástupu technologie osobních počítačů. Tento stav znamená pro oblast komunikace bouřlivý proces rozvoje jak v oblasti formy a obsahu realizovatelných komunikačních sdělení, tak i druhu a typu použitelných kanálů mediálního sdělení. Schopnosti hardware a software počítačů umožňují novou dimenzi totální virtualizace předkládaných sdělení. Aplikace počítačů do systému vzájemně provázaných sítí spolu s novým fenoménem celosvětově dostupné sítě nazvaným internet poskytuje potřebnou míru svobody vzniku typově úplně nových a výkonem s dosud užívanými absolutně nesrovnatelných mediálních kanálů, schopných velmi rychle přijímat, dekódovat, upravovat, zpětně kódovat a přeposílat obdržené informace z libovolného místa na jakékoliv jiné vybrané místo na světě. Veškeré informační dálnice se díky použitým technologiím zkracují na absolutní časové minimum. Lidstvo se jen za posledních 40 let přesouvá ze společnosti datové na společnost informační a v konečném důsledku znalostní, schopnou díky kvalitní analýze datové struktury pozorovat a interpretovat trendy vedoucí ve finále k formulaci a prezentaci znalostí z těchto trendů vycházejících. Původní staletí vývoje klasických informačních technologií a jejich komunikačních kanálů jsou díky neustále probíhajícímu vzájemnému konkurenčnímu boji komerčních subjektů zkracovány na absolutní minimum a současná věda reálně zaostává ve schopnosti včas na nové trendy reagovat, popsat hlavní mechanismy jejich funkce a především analyzovat možné přínosy a negativa z daných fenoménů vyplývajících.

Stávající studium médií a masové komunikace vychází (McQuail, 2020) ze čtyř základních předpokladů:

- Média a masová komunikace jsou všudypřítomná a vše prostupující;
- Média a masová komunikace se odehrávají v prostředí mezilidských vztahů a sociálních vazeb;
- Média a masová komunikace mění jak samotné prostředí, tak i člověka jako hlavní objekt komunikace;
- Hlavním cílem a základní otázkou pro vědce zkoumající oblast médií a masové komunikace je prezentace základních variabilních elementů, rolí, vlivů a efektů médií a masové komunikace a, pokud je to možné, vysvětlení odkud se dané jevy berou.

Připustíme-li v závislosti na afinitě k využívání internetu jako základní dělení médií na klasická, prezentovaná v předchozím textu, a nová jejichž prezentace bude následovat, lze na podporu tohoto rozdělení konstatovat, že zatímco klasická média se bez spolupráce s novými médii prakticky neobejdou, nová média mohou naprosto přirozeně, díky nativní spolupráci s internetovou platformou, existovat bez nutnosti existence jejich klasického předobrazu. Přesto však lze v rámci členění jednotlivých typů médií takový předobraz snadno vypožorovat.

Klasická tištěná média jsou například předobrazem všech statických aplikací vycházejících z prvotních webových stránek směrem k dynamickým stránkám a prvotním aplikacím pro smartphony a tablety. Noviny a časopisy v rámci nových médií reprezentují internetové

portály periodického tisku schopné nejen umístit'ovat jednotlivá nezávislá čísla periodik, ale díky prakticky časově neomezené možnosti editace jejich obsahu vytvářet plně aktuální plynulý přehled reagující na okamžité změny situace. Nadvláda nových tištěných mediálních výstupů je natolik patrná, že ke konci roku 2022 více než třetina novinářů segmentu klasických tištěných médií zvažuje změnu zaměstnání.

Oblast multimediálních kanálů sdílení, v klasické formě reprezentovaná jednotlivými televizními a rozhlasovými kanály, dnes již téměř výhradně s digitálním obsahem, představují předobraz novým médiím s multimediálním obsahem a schopností poskytovat programový obsah „on demand“ systémem při technickém použití streamovacích algoritmů. Nové pojetí televizního a rozhlasového vysílání tak ve svém základu umožňuje konkrétním uživatelům sestavení programu plně v souladu s vlastními preferencemi.

Třetí skupinu nových mediálních kanálů pak definují sociální sítě mající svůj předobraz v rétoricky zaměřených klasických mediálních kanálech, kde auditorium vytvářejí podskupiny uživatelů se stejným, nebo naopak rozdílným, názorem na diskutovanou problematiku.

Conclusion

Je-li efektivní volba kombinace správných masových komunikačních kanálů tím, co rozhoduje o úspěchu či neúspěchu komunikačního procesu, přizpůsobení této volby konkrétní cílové skupině přináší maximální možný zásah sdělení. Zatímco afinita starších generací vede spíše k volbě klasických kanálů a jejich kombinace, mladší generace inklinují k užití nových mediálních kanálů slibujících vyšší rychlost přenosu sdělení i za cenu možné nižší věrohodnosti výsledného sdělení.

References

- [1] PETR TYL, Jan. Tři pilíře účinné komunikace podle Aristotela. Marketing Mind [online]. Plzeň: Marketing Mind, 2017, 1. 9. 2017 [cit. 2022–11–19]. Dostupné z: <https://www.marketingmind.cz/tri-pilire-ucinne-komunikace-podle-aristotela/>
- [2] MCQUAIL, Denis. Úvod do teorie masové komunikace. 4., rozš. a přeprac. vyd. Praha: Portál, 2009, 639 s. ISBN 978–80–7367–574–5.
- [3] MCQUAIL, Denis a Mark DEUZE. McQuail's Media and Mass Communication Theory. 7, nezkrácená verze. New York: SAGE, 2020. ISBN 9781473924550.

Journalistic Ethics as a Study Discipline and Some Issues Related to Journalist's Rights (By Georgia's example)

Gocha Ochigava, Grigor Robakidze University, g.ochigava@gruni.edu.ge

Abstract

The influence of the media on the modern state and society is so great that it is impossible for a journalist's activity not to be subject to strictly defined rules. A journalist should not be unfamiliar with such concepts and definitions as journalistic ethics, integrity, respondent's rights, etc. Therefore, in addition to rights, significant attention should be paid to assuming duties. At the same time, the public should know that the law will punish not only the journalist but also any person who interferes with the media representative in the process of carrying out their duties. In this direction, higher education institutions play an important role in raising the level of professional and civil knowledge of society.

Key words

Journalistic ethics, inviolability of private life, covert filming, interference in journalists' activities, media and education, high public interest.

Introduction

On the path of European integration of Georgia, the deepening of cooperation in the educational field and the introduction of innovations have become more and more important. In this direction, adapting the European experience to the Georgian reality is a field of special interest. Grigor Robakidze University (Georgia, Tbilisi) devotes significant time to the internationalization of education, cooperation with leading European universities, and mutual sharing of experience. A large part of working visits, international conferences, and training in Europe is devoted to receiving and processing the information related to the management of the learning process, assessment, and self-evaluation system in the post-covid period, the use of the latest teaching methods, interdisciplinary approaches in the process of solving various problematic issues, etc. No less attention is paid to the introduction of new study disciplines or the renewal of already existing courses. For example, such academic disciplines as medical law, journalistic ethics, tourism law, science, and education of the occupied territories, conflictology and modernity, international space law, hotel business management, and others have appeared. In this article, I would like to draw your attention to important issues related to journalistic ethics, journalists' rights, and duties, which are given a lot of attention at our university. I think the discussion of this topic will be interesting both for the academic staff and students of the Faculty of Journalism, as well as for all those who directly connect the journalist's professional activity with the field of high public interest.

Main part

The Impact of Technology and Media on Public Opinion

Why is a special role assigned to journalistic ethics, journalists' honesty, and knowledge of mass media representatives' rights in modern society and the state? The answer is clear. Modern technologies and media have a serious influence on the formation of public opinion, on people's attitude towards this or that public event, political orientation, and mood towards

a specific political organization. This influence is so great that it often creates a political agenda and even appears as a guarantee of state and public security. That is why it is important, during the performance of professional duty, for a journalist to use modern technologies in compliance with the law, to obtain information in good faith, to accurately determine the high public interest, not to neglect his duties and not to have a negative impact on public opinion.

Who is a Journalist?

Before directly addressing the specific rights and duties of a journalist, it is preferable to clarify who a journalist is. In Georgia, there was a law on the Georgian press and other means of mass information [1], which defined the status of a journalist (Article 21). "A journalist is a person who collects, creates, edits or prepares materials for publication in the mass media and has the appropriate credentials or is a member of a registered association of journalists." Currently, this law is considered invalid. It was replaced by the law on freedom of speech and expression [2], where the concept of journalism is not defined at all. In the amended law, this profession is discussed only in Article "O" of the first article (concerns professional secrecy and information that includes personal data) and in Article 3 (concerns the journalist's right to protect the confidentiality of the source of information and to make editorial decisions per his conscience).

According to the standard established by the United Nations, the Committee of Ministers of the Council of Europe, and the European Court of Human Rights, only professional journalists are not considered journalists. This term also includes other actors who contribute to the public discussion, carry out journalistic activities, or perform the functions of a public interest watchdog association. For example, bloggers, creators of high-ranking social pages, and representatives of non-governmental organizations inform the public about issues of high public interest. However, it should be emphasized here that in a specific case, all media actors may not be able to enjoy the privilege of protecting the confidentiality of the journalist's source at all, which means that to adjust the journalist's specific right, it is still necessary to have a proper certificate or to be a member of a registered union of journalists.

Inviolability of Private Life and High Public Interest

Before talking about the superiority of high public interest over privacy, it is appropriate to clarify the meaning of privacy itself. At the beginning of the article, we paid particular attention to the importance of Georgia's European integration, getting closer to the European Union, therefore, this time, we will cite as an example the most important document adopted under the auspices of the European Union, the European Charter of Human Rights [3] and its 6th and 7th articles. (The European Charter of Human Rights, The Charter of Fundamental Rights of the European Union (CFR) was adopted in 2007, is considered an integral part of the Treaty of Lisbon and entered into force together with the latter in 2009). The inviolability of both personal and family life is protected by the charter. "We have to treat people's residence, correspondence, and other forms of communication with respect." The obligation to protect personal data is determined by the charter. Information about this data must be obtained in good faith, for specific purposes, and with the consent of the person to whom this data relates. As an exception, only the possibility defined by law will be allowed. Everyone has the right to receive information about their data and to request clarification. According to the Constitution of Georgia [4]: "A person's personal and family life is inviolable. Limitation of this right is allowed only by the law, to ensure the state or public security necessary in a democratic society or to protect the rights of others" (Article 15. Rights to inviolability of private and family life, personal space and communication, paragraph 1). A person's personal space and communication are also inviolable. As in the

previous case, the restriction of these rights is allowed only by the law, to ensure the necessary state or public security in a democratic society or to protect the rights of others, with or without a court decision, in the case of urgent necessity provided for by the law (Article 15. Inviolability of personal and family life, personal space, and communication Rights. Clause 2).

Both international and domestic legislation provides for cases when a person's personal space, inviolability of private life, is restricted to protect the rights of others or to ensure public safety. It is unequivocally difficult to prove whether the prerequisite for ensuring public safety is the satisfaction of the high interest of the same society, but the fact is that both in the decisions of the European Court and in the Georgian legislation, we find many provisions where the priority of the high public interest about the inviolability of private life is emphasized. For example: according to the 10th principle of the Charter of Journalistic Ethics of Georgia: "A journalist must respect a person's private life and not invade his private life unless there is a special public interest." It turns out that the public interest is always higher than the private life of a particular person, even though the dissemination of such information may lead to a more harmful result, and public awareness, the satisfaction of the public interest (through the disclosure of specific information) may lead to encroachment on an individual's life. I think, until the decision is made by the court, it is not appropriate for a journalist, even if it is of high public interest, to allow himself to invade the space of a specific person (including a public official), which is called private life. By such an action, the journalist may cause harm to the parties, for example, to push the alleged perpetrator to suppress the evidence. Therefore, the right action of the journalist and his cooperation with the investigative bodies is of great importance. Even before the start of the court proceedings, the information disseminated by the journalist should not be a condition for hindering the investigation. In addition, it is quite difficult to determine exactly how high public interest is in this or that event. What is of interest to one part of society may be completely uninteresting and irrelevant to another part of society. Therefore, I support the opinion that if the only purpose of information dissemination is to satisfy the reader's curiosity about the details of an individual's personal life, then it cannot be considered that such public awareness serves the high interest of the same society.

I think it is agreeable that the target of journalists is mainly public figures, since publishing the details of their personal life helps to increase the sales of the information product. Therefore, in this direction, the journalist should have a more solid idea of the clearly defined high interest of the public. Personal information disclosed must serve some important purpose. When public figures are presented in a negative light, there is a higher probability that such coverage will violate privacy. A journalist should understand that the principle of freedom of expression protects not only the content of expression but also the form and methods of expression. For example, publishing a moment of tragedy is unethical, even if there is increased public interest.

Therefore, it is important where, in what volume, in what period, and through which program the information is disseminated. For example, audio–video and online media often have a more immediate and powerful impact than print media.

Based on the material published by the journalist, the impact of society can be so negative that it forces the whole family to leave their place of residence and move to another place, and family members change school, work environment, etc. Unfortunately, in some countries, being in opposition to the government can lead to life–threatening situations. We must agree that detailed analysis is necessary before disseminating information. At the same time, it should be considered that information is often available to minors, who most

painfully and emotionally perceive the dissemination of information of similar content through mass media. Although some of the specific information may already be in the public domain. Special attention should be paid to stories about the children themselves. According to the 8th principle of journalistic ethics: "The journalist is obliged to protect the rights of the child; In professional activities, give priority to the interests of the child, do not prepare or publish such articles or reports about children that will be harmful to them." There are often cases when this or that TV show attracts children, and at this time an interview is taken, a photo is taken, and then the material is published., which is not allowed unless there is written consent from a parent or guardian of a teenager under 16 years of age. The issue is more acute when considering specific cases or in general, issues of adolescent welfare. The journalist's code of ethics (6.3) also draws attention to this: "The principle of respecting the future of minors limits the publication of the names or images of juvenile offenders." Except for the cases when, according to the procedure established by law, a search warrant has been issued for such a person. This rule also applies to cases where the victim is a minor" [5]. From this, we conclude that the decisions regarding what is considered a private matter and partially what has become or may become available to the public should be considered by journalists on an individual basis. The more intimate the story, the stronger the justification for airing it. It is generally accepted that personal information should not be made public without the express consent of the individual concerned. Consent is an important element in determining whether the publication of a particular detail of private life violates privacy. But again, we must not forget the overriding interest of society. It is possible to publish information about individuals without their consent when there is an overriding public interest, i.e., Disclosure of information is justified by high public interest. Thus, the principle of high public interest may represent an "alternative justification" for publication. For example, the case of Von Hannover 2 v. Germany concerned the publication of a photo of the princess on vacation at a ski resort next to an article about her father's illness, which the court judged contributed to the discussion of a matter of public interest. Thus, despite the lack of consent, the Strasbourg Court found that the said publication was justified [6]. This is quite a delicate topic since I repeat, it is difficult to define the public interest precisely. That is, what does society want, and what are its expectations from receiving this information? It is difficult to definitively determine the effect of public disclosure of personal information obtained on a particular individual. Shut up, there are often cases when a journalist purposely disseminates specific information (based on secretly obtained video, audio material, and photos) to create desired moods in society and political circles. Practice shows that information and images published based on the consent of the interested parties generally do not cause problems. Judicial proceedings are preferably initiated in cases where such consent has not been obtained. However, as we have seen above, in practice there are court cases where the material was published without the consent of the person, but the court acquitted the journalists.

Obligation not to Disclose the Source of Information

The principles and goals of journalism should be aimed at developing humanity, raising awareness, or satisfying a higher interest. A journalist, in the process of carrying out his professional activities, obtains information through his efforts or with the help of others. In the aspect of freedom of expression, it is of great importance to protecting the confidentiality of the journalist's source. In this part of the article, I would like to discuss whether the journalist's right to protect the confidentiality of his source is equated with an absolute right and what kind of measures/actions may be followed by identifying the journalist's source. Before directly addressing the Georgian legislation, I would like to quote the explanations of the European Court of Human Rights regarding this issue. Protecting the confidentiality

of the journalist's source is one of the main prerequisites for ensuring the freedom of the press. Without such robust protection mechanisms in place, sources may be intimidated into providing information of high public interest, which in turn undermines the important role of the press as a watchdog of the public interest and limits its ability to provide accurate and reliable information to the public. However, identifying the source is justified by a requirement that outweighs the privacy of the journalist's source. Especially when it comes to the prevention of serious crimes against minors. Such formulation of the issue by the court implies that the journalist's right to protect the confidentiality of his source is not absolute and may be subject to limitations to achieve a legitimate goal. Such a legitimate goal can be protecting the interests of national security, and public safety, preventing public disorder or crime, or ensuring the authority and impartiality of the court (European Convention on Human Rights [7] Article 10. Second paragraph). Therefore, the Convention, which is the legal basis of the proceedings of the Strasbourg Court, gives the Contracting Parties to the Convention the possibility to determine at the (national) level themselves what can be considered as a prerequisite for the disclosure of a source. The European Court of Human Rights is checking to what extent it is permissible to impose the obligation to disclose the journalist's source under national legislation. If interference is not allowed, the question of the existence of a legitimate purpose and the admissibility of identifying the source is not even discussed! As for the legislation of Georgia, the Law of Georgia "On Freedom of Speech and Expression" provides for absolute protection of professional secrecy and its source. "The source of professional secrecy is protected by absolute privilege, and no one has the right to demand the disclosure of this source. The defendant in a legal dispute on the restriction of freedom of speech cannot be obliged to disclose the source of confidential information" (Protection of professional secrecy and its source, Article 11). According to the definition given in the same law, absolute privilege means the complete and unconditional release of a person from the responsibility provided by the law. The moral responsibility of a journalist not to disclose the source of confidentially obtained information is also indicated by the 6th principle of the Charter of Journalistic Ethics [8] (the Charter is based on Article 10 of the European Convention on Fundamental Human Rights and Freedoms of the Council of Europe and the Declaration on the Principles of Conduct of Journalists recognized by the International Federation of Journalists). Therefore, according to Georgian legislation, interfering with the journalist's right to protect the confidentiality of the source is excluded in all cases, but there is no real, solid legislative mechanism, or guarantees, which will be directly related to the protection of the latter in case of disclosure of the source. The legislation of Georgia also speaks of an exceptional case when "the court has the right to issue a ruling on providing evidence in connection with the disclosure of only that part of confidential information, the need for disclosure of which has been proven" (Georgian Law on Freedom of Speech and Expression. Protection of professional secrecy and its source. Article 11. Paragraph 3). Here, it should also be considered that: "Confidential information obtained by disclosure can be used only for the purpose for which it was disclosed" (Law of Georgia on freedom of speech and expression. Protection of professional secrecy and its source. Article 11. Clause 4). In such a case, the judge must be very careful, since the decisions of the European Court of Human Rights show that the removal of the unpublished part of the information may lead to the identification of the journalist's source. Therefore, in this direction, the Grand Chamber of Strasbourg attaches crucial importance to the existence of adequate legal guarantees at the national level. Source confidentiality issues are also addressed by: Resolution on Journalist's Rights and Freedoms [9], Resolution on Journalist's Source Confidentiality [10], Recommendation No. R(2000) 7 on the right of journalists not to disclose the source of information [11]. The latter attracts our attention by giving us a

precise definition of some terms. For example, according to the Recommendation, “information” means any statement of fact or opinion in textual, audio, or visual form. “Source” means any person who provides information to a journalist. “Source-identifying information” includes any of the following information that may be used to identify the source:

- Name, surname, and personal data of the source, as well as his voice and image;
- Factual circumstances in which the journalist obtained information from the source;
- Unpublished part of the information provided by the source;
- The personal data of the journalist and their employer that concerns their professional activities, with which it is possible to determine the source.

I would like to touch on one more issue in this part of the article, this is the issue of identifying the journalist's source when the journalist is not carrying out his professional activities. At this time, in case of seizure and search, the protection of confidentiality of the journalist's source is not considered. When a journalist is not engaged in official work, it is permissible to conduct a secret investigative action against him.

A Journalist as a Witness and as a Carrier of Information About a Crime

Can a journalist be a witness? The Criminal Procedure Code of Georgia [12] considers a journalist as a person who is not obliged to be a witness, but only about the case related to his professional activity (a person who is not obliged to be a witness. Article 50). As for the Civil Procedure Code of Georgia [13], journalists are not mentioned among the persons exempted from giving explanations or testimony (Article 129, Article 141 of the Civil Procedure Code of Georgia). As for the Code of Administrative Offenses [14], the latter does not recognize the concept of professional secrecy at all. It is one thing to be a witness in connection with this or that case, and another to possess information about the commission of a crime. In such a case, the journalist is obliged to inform the relevant services, according to the Criminal Code [15], non-reporting of the crime is punishable (Article 376), and no exception can be made to those who obtained information about the preparation of the crime or the already committed crime while carrying out journalistic activities. However, there are often cases when a journalist points to the facts of alleged violations with a specific story and creates a public division about this or that (in his opinion negative) event. Currently, he does not inform law enforcement authorities. Later, it may turn out that there was no violation, and it was a journalist's subjective assessment, which in turn resulted in a violation of the rights of individuals. It is a fact that the story has already been launched, and therefore, the public has already reacted to a specific “journalistic investigation”. It is good when a journalist, program/broadcaster finally apologizes for a story prepared on unverified news or for some terms, photos, and audio materials used in this story. But you will agree, there are many cases when there is no apology and no explanation of what happened and how the events developed, whether there was any crime on the face, which, in my opinion, is completely unacceptable. That is why we must distinguish responsible journalism from tabloid journalism. According to the 5th principle of the charter of journalistic ethics: “The media is obliged to correct the published essentially inaccurate information that misleads the public.”

Does the End Justify the Means? (Covert filming and high public interest)

Georgian legislation considers it permissible to use and/or distribute personal information or personal data through a mass broadcaster or public speech. The mentioned action becomes punishable only when the information was obtained illegally and it caused significant

damage, as determined by the court. The provision of Article 157 of the Criminal Code (tampering with personal information or personal data) is questionable since it follows from its content that it is not directly illegal acquisition, storage, use, distribution, or provision of another kind of access to personal information that is punishable. Doing significant harm to a particular person in this way. In addition, the law does not provide a precise definition of the form in which such information must be obtained and disseminated for it to be considered illegal. Nor is it about when we are dealing with exceptional cases, for example, why secretly filming by a journalist should not be considered an illegal act and what is the basis for it. We don't have an answer to the question of what factors determine the extent of significant damage to a person. The same questions arise about Article 157 (Prima), which refers to the violation of privacy. The law of Georgia on normative acts establishes a hierarchy among normative acts. The Criminal Law Code is higher than the resolution of the National Communications Commission of Georgia on the approval of the "Code of Conduct of Broadcasters", but at first glance, the Code of Conduct of Broadcasters gives us relatively more information on the issues that are not fully explained by the law. Our attention is drawn to Article 5. Definition of terms – "C". Surreptitious recording refers to recording or continuing to record a conversation using various technical means without informed consent. At this time, the object of recording does not know that it is being recorded or it assumes that the recording has ended; Using or leaving recording equipment or a video camera on private property without the consent of the tenant or his representative is considered to be covert filming or recording.

Here is how the resolution justifies obtaining and transmitting information using covert methods: Chapter X. Inviolability of personal life, Article 35. Requirements (Rules) imposed by the broadcaster to ensure the inviolability of personal life.

"A) When the event is a matter of public interest, there is a reasonable assumption that new evidence will be obtained, and this is necessary to ensure the accuracy of the program;

B) To conduct sociological research on issues of public interest, when it is impossible to reveal the attitude or opinion that is the subject of the research in any other way;

C) For the preparation of comedy and entertainment programs, where a covert recording is one of the usual methods, does not constitute a gross interference with a person's private life and does not cause significant irritation, stress, or inconvenience."

Point 15 of the same article is interesting, there we read that covert recording, including in privately owned territory, can be justified only by public interest, this interest can be supported by the existence of a reasonable assumption that evidence of a crime will be discovered. There, in point 17, we read: "Materials filmed or recorded by covert methods can be aired only if such an action is justified. Here, we do not see an explanation regarding the extent to which it is justified to release such material when the case concerns a committed crime, and the investigation has not even started yet. However, if we are guided by Article 157 (prima) of the Criminal Code with a note: the case will not be considered a violation of the secret of a private life when after obtaining and storing the material that replaces such information, which also included information about the committed/anticipated criminal act, the person handed over to the investigative body. Note that the terms "retrieval/retention" are used, so it is necessary to take this step before publishing this information to avoid criminal liability. However, it would be good if the legislator used the word "immediately", i.e., immediately handed over to the investigative body. As for the presentation of the information obtained secretly by the journalist as information, it depends on the specific case and the decision of the court. Let's get acquainted with the definitions of the principles of the charter of journalistic ethics about this issue: Principle 4. When obtaining information,

photos, or documents, a journalist must use only honest and fair methods. A "good faith and fair method" may include, but is not limited to, covert filming, recording of conversations, impersonation, or other methods to obtain information when all other means of obtaining information have been exhausted and the public interest is high. A high public interest (which cannot be measured by hard parameters) ethically justifies an unscrupulous way of obtaining information, a photograph, or a document, if there is no other way.

An agreement was reached that the secret recording should be published with the name and surname of the respondent (not anonymously) and with the comment of the recorded person, that is, even in the case of a secret recording, the recorded respondent should be allowed to comment before the recording is published.

At the same time, we must emphasize that it is the responsibility of the journalist how conscientiously obtains the material about a person's personal life; The responsibility of the editor and broadcaster is what to print (broadcast) and what not.

Conclusion

With the most important reforms carried out in recent years, with a specific attitude towards this or that public event, with openly expressed approaches to European values, Georgia is getting closer to the European Union. Of course, there are areas where there is still a lot of work to be done, however, I hope that the unwavering will of the Georgian people – to connect their debt to Europe, will be correctly seen and evaluated. In the process of moving towards Europe, special attention is paid to state policy in the field of media and education. Georgia's activity in this process is the subject of interest to our European partners. It is welcome that important steps have been taken in both directions and the legal framework of Georgia has become closer to European standards. Freedom of speech and expression, inviolability of personal life, non-interference in journalists' activities, inviolability of dignity, and others were subjected to the mechanism of special protection. More time was devoted to issues such as journalistic ethics, journalistic investigation, journalists' rights and duties, respondents' rights, and others. As it was said at the beginning, higher education institutions joined the process and where future journalists are trained, they devoted more time to the disciplines where these issues are taught. Of course, Grigol Robakidze University is not an exception either. I expect that our higher education institution will be an important factor that will make its contribution to Georgia's path to obtaining the status of a candidate for the European Union.

References

- [1] Law of Georgia on Georgian press and other means of mass information. 1991 year. Date of loss of power: 15.07.2004;
- [2] Law of Georgia on Freedom of Speech and Expression, 2004;
- [3] The Charter of Fundamental Rights of the European Union (CFR). Adopted in 2007, it is considered an integral part of the Treaty of Lisbon and, together with the latter, entered into force in 2009;
- [4] Constitution of Georgia, date of adoption – 24.08.1995. Consolidated publication – 29.06.2020.
- [5] Code of Ethics of Journals
<https://metronome.ge/%E1%83%94%E1%83%97%E1%83%98%E1%83%99%E1%83%98%E1%83%A1->

%E1%83%99%E1%83%9D%E1%83%93%E1%83%94%E1%83%A5%E1%83%A1
%E1%83%98

- [6] Guidelines for protection of privacy in the media space. Partnership for Good Governance. European Union for Georgia. The Council of Europe. p. 12.

<https://rm.coe.int/guidelines-safeguarding-privacy-in-media-coverage-georgian/1680760838>

Decision of the European Court

[https://hudoc.echr.coe.int/fre#{%22itemid%22:\[%22002-98%22\]}](https://hudoc.echr.coe.int/fre#{%22itemid%22:[%22002-98%22]})

- [7] Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms – date of adoption 1950

- [8] Charter of journalistic ethics of Georgia, principles <https://www.qartia.ge/en>

- [9] Resolution on journalist's rights and freedoms, adopted in 1994, at the 4th European Ministerial Conference on Mass Media Policy.

- [10] Resolution on confidentiality of journalist's sources, adopted in 1994 by the European Parliament.

- [11] Recommendation No. R(2000) 7 on the right of journalists not to disclose the source of information. Adopted in 2000 by the Committee of Ministers of the Council of Europe.

- [12] Criminal Procedure Code of Georgia, 2009, consolidated publication – 18.10.2022

- [13] Civil Procedure Code of Georgia, 1997, consolidated publication – 18.10.2022

- [14] Code of Administrative Offenses of Georgia, 1984, consolidated publication – 18.10.2022

- [15] Criminal Code of Georgia, 1999, consolidated publication – 09.09.2022.

Cooperative learning using shared digital platforms in science education

Martin Slavík, Technická univerzita v Liberci, martin.slavik@tul.cz
Pavlna Hejsková, Technická univerzita v Liberci, pavlina.hejskova@tul.cz
Adéla Hartlová, Technická univerzita v Liberci, adela.hartlova@tul.cz

Abstract

Distance learning has opened new possibilities for student cooperation in solving various tasks. This is primarily the use of various shared digital platforms applicable for cooperative learning, which brings a revival of ordinary teaching. The paper shows the possibilities of using virtual whiteboards in the teaching of natural sciences at primary or secondary schools. These tools can also prepare pupils for future working life.

Key words

cooperative learning, digital collaborative platforms, nonlinear tools, science, homework.

Introduction

Distanční výuka, která proběhla v době koronavirové krize, přinesla výrazný rozvoj digitálních kompetencí učitelů i žáků, a to v podobě „bleskové digitální revoluce“. (1) Vznikl tu prostor, umožňující využití různých výukových nástrojů vhodných pro potřeby distanční výuky ve škole, ale také pro vytváření nového pracovního prostředí ve firmách.

V době, kdy žáci strávili mnoho času osamoceni, byla každá možnost efektivní komunikace vítaným nástrojem a odhalila potenciál nejrůznějších digitálních nástrojů pro komunikaci a spolupráci. Ukazuje se, že takto nově vzniklé platformy je vhodné i nadále zařazovat do výuky, zejména a v rámci domácích prací a různých úkolů plynoucích ze spolupráce žáků. (1)

Main part

Kooperativní učení je považované za perspektivní trend ve vzdělávání (2), jeho podstatou jsou situace, kdy se žák aktivně zapojuje do výuky, která má nejčastěji podobu párové či skupinové práce. Účastníci výukového procesu si vzájemně vyměňují informace a tím vznikají nové poznatky. (3). Pokud u celé skupiny panuje atmosféra spolupráce, vzniká pozitivní vzájemná závislost a buduje se osobní odpovědnost. Takováto práce využívá veškeré personální i skupinové dovednosti a vede k reflexi. (2) Dochází k rozdělení sociálních rolí, plánování činnosti, dělbě úkolů a pomoci, kontrole jeden druhého, řešení dílčích sporů a spojování dílů v celek a neposlední řadě hodnocení přínosu jednotlivých členů týmu.

Pro kooperativní učení existuje mnoho digitálních nástrojů, např. výběr na (4), my jsme se zaměřili na virtuální tabule, umožňující nelineární práci s informacemi. Způsob, jakým myslíme, je nelineární a málo strukturovaný (5), proto práce s informacemi v nelineární struktuře činí spolupráci snazší, přehlednější a významnější, studenti současně vidí, co dělá druhý, a mohou na tyto kroky reagovat, to vede k překonávání individuálních myšlenkových modelů a narušuje tak tzv. filtrační bubliny. (6) Nelineární nástroje umožňují, aby každý přispíval k poznání celé skupiny drobnou, ale perspektivně odlišnou informací a minimalizují tak rozdíly mezi školní a sociální zdatností. (6).

Pro činnosti s obtížnými učebními materiály je vhodné skládačkové (jigsaw–based) kooperativní učení: každé skupině jsou přiděleny stejné výukové materiály, ale každý člen skupiny zpracovává odlišné části, žáci zpracovávající stejné části materiálu, pak vytvoří expertní skupiny pro společné studium, a nakonec ve své domácí skupině předají to, co se naučili. To umožňuje studentům efektivně využít výukový materiál; zlepšit svou empatii i míru zapojení a spolupráce. (7)

Jaké jsou možnosti použití virtuální tabule? Podle modelu SAMR (8) má zavádění informačních a komunikačních technologií do výuky 4 fáze:

- nahrazení (substitution), ICT slouží pro tvorbu tradičních materiálů, bez funkční změny výuky,
- rozšíření (augmentation), ICT je nástroj pro tvorbu materiálů s rozšiřujícími prvky,
- modifikace (modification), díky ICT se upraví cíle výuky a vzniknou nové výstupy, tím je podpořena vzájemná spolupráce žáků a učitelů.
- úplná změna (redefinition), lze realizovat zcela nové cíle a měnit výuku podle aktuální situace.

Ve fázi nahrazení je použita virtuální tabule jen jako náhrada klasické tabule pro prezentaci učiva. Rozšíření zahrnuje interaktivitu: brainstorming, hlasování, hodnocení apod., je také možné využít analytické nástroje pro monitoring aktivity žáků. Modifikace představuje volbu dostupných nástrojů podle jejich efektivity, např. sdílení obrazovky pro ukázkou postupu, skupinovou práci jako prostředek řešení složitějších problémů. Moderní virtuální tabule umí zobrazovat multimediální materiály, umožňují živé vysílání, okamžité komentování nebo práci s grafikou, což otevírá nové možnosti ve stanovení cílů výuky.

Jako příklad jsme vybrali dva velmi jednoduché nástroje pro týmovou spolupráci, virtuální tabuli Jamboard a virtuální nástěnku Padlet. Existuje množství podobných nástrojů i s pokročilejší funkcí, např. ConceptBoard (9), Miro (10), Mural (11).

Jamboard je virtuální mazací tabule s jednoduchým ovládním na kterou lze umístit obrázky, lístečky s nápady, psát na ni pomocí dotykového zařízení perem, fixem, zvýrazňovačem, štětcem a zvýrazňovat informace pomocí laserového ukazovátka. Tabuli lze využít jako průvodce výukou, zobrazující jak obsah, tak cíle výuky; jako rozcestník na zdroje nebo aktivitu, kdy nástěnku tvoří přímo žáci (12). Tipy k používání aplikace zveřejnila (13).

Padlet je virtuální nástěnka, kde lze určité skupině spolupracujících osob předkládat informace. Sdílení nástěnky s žáky je možné pomocí QR kódu, odkazu, kódu pro zobrazení na webové stránce/blogu nebo přímo v Učebně Google. V seznamu 100 nejpoužívanějších nástrojů pro vzdělávání 2022 (4) je tato oblíbená aplikace na 29. místě. Detailní recenzi nástroje uvádí (12). Nevýhodou Padletu je omezený počet šablon a možnost vytvořit pouze 4 nástěnky ve verzi zdarma. Průzkum, který provedl (14) prokázal vyšší efektivitu výuky ekologických konceptů na střední škole pomocí Padletu oproti klasické výuce ve třídě. Pokud je činnost žáků anonymní, snižují se podle (15) obavy z neúspěchu a tato svoboda vede ke zvýšení participace na činnosti, na druhou stranu (16) tvrdí, že neanonymní příspěvky zvyšují relevanci informací a počet uvedených multimediálních zdrojů.

Oba nástroje dovoluují využití grafických znázornění, jak je uvádí (17), např. Vennův diagram k třídění pojmů do skupin (třeba rozdělení živočichů na endotermní a ektotermní). Vhodné aktivity jsou dále: seřazení obrázků do správného pořadí (kovy podle reaktivnosti, tzv. elektrochemická – Beketovova – řada napětí na Obr. 1), vkládání na časovou osu, umístění do šablony (třeba prvky do periodické tabulky), hlasování (např. o dalším postupu nebo pro a proti), hry (únikovky, jeopardy), komentování dokumentů i vynášení grafu funkce

na čtverečkový papír. Pokud žáci použijí vlastní chytrý telefon, není třeba specializovaná učebna. Pro mentální mapy a složitější postupy se lépe hodí Jamboard, kromě propojování konkrétních lístečků lze využít kreslení šipek a souvislostních čar. Samozřejmě lze použít i specializované aplikace jako: (18).



Obrázek 1: Ukázka Jamboardu: Beketovova řada

Conclusion

Virtuální tabule lze použít pro různé pokročilé výukové metody: sběr nápadů metodou brainstormingu, metodu sněhové koule, shrnutí tématu hodiny nebo tvorbu žákovského portfolia. Jedná se i o přípravu na budoucí pracovní život, vyžadující spolupráci. Tyto technologie mají i své nevýhody, jejich nadměrné používání může vést k omezení osobního kontaktu, odklonu od reálného světa, je tu možnost kyberšikany, funkčnost aplikací vyžaduje spolehlivý internet, a protože je využíván distribuční model software jako služba (SaaS) nejsou náklady konečné, což v případě škol s více uživateli a přechodu na placenou verzi vede k růstu nákladů.

References

- [1] ZELNICKOVA, H., et al. Digitální kompetence žáků v souvislosti s COVID–19 [online]. 2021. Dostupné z: <doi:10.11118/978–80–7509–832–0–0281.>
- [2] VALIŠOVÁ, Alena a Hana KASÍKOVÁ. Pedagogika pro učitele. Vyd. 1. Praha: Grada, 2007. ISBN 978–80–247–1734–0.
- [3] JOHNSON, David W. Learning together and alone [online]. B.m.: Allyn and Bacon, 1999 [vid. 2022–11–18]. ISBN 978–0–205–28771–0. Dostupné z: <http://archive.org/details/learningtogether00john>.
- [4] HART, Jane. Top 100 Tools for Learning 2022 – Results of the 16th Annual Survey [online]. 2022 [vid. 2022–11–18]. Dostupné z: <https://www.toptools4learning.com/>.
- [5] JOHNSON, Mark. Embodied Mind, Meaning, and Reason. 1st edition. Chicago: University of Chicago Press, 2017. ISBN 978–0–226–50025–6.
- [6] ČERNÝ, M. Nelineární práce s informacemi [online]. 2021 [vid. 2022–11–18]. Dostupné z: <https://clanky.rvp.cz/clanek/22945/>.

- [7] HUANG, Yueh–Min, et al. Jigsaw–based Cooperative Learning Approach to Improve Learning Outcomes for Mobile Situated Learning. 2022, 14.
- [8] PUENTEDURA, Ruben R. Transformation, Technology, and Education [online]. 2006 [vid. 2022–11–18]. Dostupné z: <<http://hippasus.com/resources/tte/>>.
- [9] CONCEPTBOARD [online]. 23. červen 2015 [vid. 2022–11–18]. Dostupné z: <<https://conceptboard.com/>>.
- [10] MIRO [online]. 2022 [vid. 2022–11–18]. Dostupné z: <<https://miro.com/>>.
- [11] MURAL [online]. 2022 [vid. 2022–11–18]. Dostupné z: <<https://www.mural.co/>>.
- [12] HOLEC, J. Padlet – tvořte a spolupracujte [online]. 2022 [vid. 2022–11–18]. Dostupné z: <<https://clanky.rvp.cz/clanek/23209/>>.
- [13] RAMBOUSKOVÁ, J. Další jamboardovské tipy [online]. 12. leden 2021 [vid. 2022–11–18]. Dostupné z: <<https://www.cojsemvyzkousela.cz/?p=6785>>.
- [14] BAIDOO, M., et al. Assessing the Effectiveness of Padlet Instructional Tool in the Teaching and Learning. Internat. J. of Sciences [online]. 2022, 11(04), 20–26 [vid. 2022–11–17]. ISSN 2305–3925, 2410–447. Dostupné z: <[doi:10.18483/ijSci.2554](https://doi.org/10.18483/ijSci.2554)>.
- [15] FUCHS, Beth. The Writing is on the Wall: Using Padlet for Whole–Class Engagement. Library Faculty and Staff Publications 2014, (4), 5. Dostupné z: <https://uknowledge.uky.edu/libraries_facpub/240>.
- [16] SUNDARARAJAN, N. a M. G. MAQUIVAR. How to increase student participation and engagement using Padlet. J. of Animal Science [online]. 2017, 95(suppl_4), 356–356 [vid. 2022–11–18]. ISSN 0021–8812, 1525–3163. Dostupné z: <[doi:10.2527/asasann.2017.731](https://doi.org/10.2527/asasann.2017.731)>.
- [17] PETTY, G. Moderní vyučování. 6. vyd. Praha: Portál, 2013. ISBN 978–80–262–0367–4.
- [18] MINDMUP [online]. 2022 [vid. 2022–11–18]. Dostupné z: <<https://www.mindmup.com/>>.

Média a vzdělávání 2022 – Media & Education 2022
ISBN 978-80-87570-60-9

Jan Chromý – Kateřina Berková

Reviewed Papers of the International Scientific Conference

Média a vzdělávání – Media & Education 2022

Sborník recenzovaných příspěvků mezinárodní vědecké konference

Média a vzdělávání – Media & Education 2022

Vydal Extrasystem Praha

Myslíkova 27

110 00 Praha 1

Czech Republic

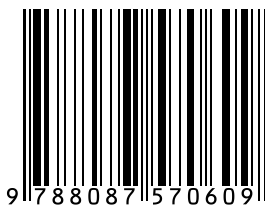
Online publikace

Vydání první

48 stran 4,22 AA

ISBN 978–80–87570–60–9

Praha, 2022



9 788087 570609